Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 28. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ЛЮТОГО 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 11, 1954. No. 28. VOL. LXII.

ЗА МІСЯЦЬ ЧИСЛО ЗАТРУДНЕНИХ ЗМЕНШИЛОСЬ НА 2,000,000

Вашингтон. — Бюро Статистики Праці, повідомляє, що число затруднених у промислі, транспорті, урядах і торгівлі зменшилося від половини грудня до половини січня на 2,000,000. Хоч число робітників, поза фармерськими робітниками, все ще становить 47,700,000, є найнижчим супроти відповідних місяців попередніх років, в порівнянні з січнем 1953 року воно менше на 646,000. Та все ж число затруднених у нетекстильному промислі стоїть на найвищому рівні. У фабриках звільнено від половини грудня до половини січня 380,000 робітників. Це понад звичайним сезоновим скороченням праці. В одному тільки Дітройті число робітників зменшилося на 8 відсотків — на 124,000. Загальне число безробітних, що його подає Бюро Статистики Праці, в два рази більше від числа, що його подає Статистичне Бюро при департаменті торгівлі. Згідно з даними цього бюра, число всіх затруднених становить 59,800,-000, це значить на один мільйон менше від числа затруднених в грудні минулого року. Цю різницю пояснюється тим, що Бюро Статистики Праці подає свої звіти на основі статистичних даних тих підприємств, які виплачують заробітні платні, робітникам, а Статистичне Бюро, одержує свої дані на основі інтерв'ю з такими установами, робітники яких не є на платничих листах. Із звітів виходить, що деякі галузі промислу виказують вищі числа в зменшенні числа робітників. І так високе обниження продукції видно в металевому промислі, машиновому, шкіряному та транспортового влаштування, якого не можна пояснити сезоновими причинами. Також у мануфактурному промислі, де завжди в зимовому часі видно зниження продукції, в січні 1954 року — це обниження продукції вище в порівнянні з попередніми роками. В торгівлі число затруднених впало на 900,000 робітників, і тепер становить тільки 10,400,000. Але воно все ж таки на 140,000 вище від попереднього року. В державних урядах число працюючих зменшилося на 300,000, головним чином тому, що звільнено сезонових поштовиків, які працювали під час Різдвяних Свят і Нового Року. В будівельному промислі число робітників зменшилося на 270,000. Пересічне число годин в тижні обнизилося на чотири п'яті години — це найбільше зниження в останніх роках. Пересічна платня в тижні становить 70,92 долара — значить, на 1,04 долара менше в порівнянні з груднем 1953 р. Бюро Статистики подає число безробітних в останньому тижні на 2,360,000 — найвище в останніх трьох роках. Уряд гадає, що кількість безробітних мусить звичайно устабілізуватися між двома і двома з половиною мільйонами.

Конгресмен Брамблетт може дістати 5 років тюрми і 10,000 грошової кари

Вашингтон. — Федеральний Суд розглядав справу каліфорнійського конгресмена Ернеста К. Брамблетта і визнав його винним в тому, що він робив фальшиві зізнання та брав собі платню урядовця, який працював у його бюрі. Його визнали винним у сімох пунктах обвинувачення, а за кожний пункт закон передбачає п'ять років тюрми і 10,000 долярів грошової кари. Цей республіканський конгресмен займає свою становище вже четвертий раз. Він без зворушення прийняв проголошення вироку, а його оборонець заповів апеляцію до всіх можливих інстанцій. Конгресмен залишився на волі за кавцією 2,500 дол. Суд засудив Брамблетта за те, що він зізнавав, немов би то в його бюрі працювала пані Маргарет М. Свансон в 1950 році і за свою працю діставала річно 4,700 долярів платні, хоч пані Свансон зізнала перед судом, що зовсім не була затруднена на цьому пості а її чоловік заявив, що він майже всі гроші віддавав конгресменові Брамблеттові. Брамблетт — це був би перший член Конгресу засуджений за подібну провину.

Шпиталі для умово хворих не сповняють своїх завдань — твердить лікар

Дітройт. — Др. Месроп А. Таруміянц, суперінтендент стейтового шпиталю в стейті Делаварі, гостро критикував стан, який панує в 51 шпиталі (на всіх 54) для умово хворих в ЗДА. Він заявив, що тільки три шпиталі з успіхом можуть працювати, а решта 51 має погані умови, серед яких лікуються хворих. На одного хворого видається в пересічному тільки два доляри денно, рідко коли ці видатки доходять до 4 долярів. „Що можна зробити з такими малими видатками?" — питався він представників стейтів, та присутніх губернаторів. Деякі губернатори обіцяли більшу опіку для цих нещасливців, а губернатор стейту Мішіген Дж. Меннен Вільямс заявив, що за частину вини за занедбання в цій ділянці, відповідають стейти, але однаке нарікав одночасно на те, що лікарські організації не подали про більшу скількість лікарів-спеціялістів для умових недуг.

Республіканці не очорнюють демократів, тільки говорять правду — каже Гаґерті

Вашингтон. — Пресовий секретар президента Айзенгавера Джеймс С. Гаґерті заявив журналістам, що республіканці не очорнюють демократів, тільки говорять правду про факти, які ділися під час демократичного урядування. Журналісти хотіли знати, як Білий Дім дивиться на нарікання визначних демократів, які невдоволені з того, що деякі республіканці називають їх опікунами комуністів, які зраджували країну. Секретар Гаґерті заявив, що в цій справі не потрібно жадного вияснення, а пізніше додав, що головний дорадник президента Айзенгавера Шерман Адамс ні в чому не провинився, і не потребує жадної оборони. (Журналісти запитували Гаґерті, чи він обороняє Адамса, який сказав, що демократи — це поширювачі страху). Демократичний сенатор Ліндон Б. Джансон заявив представникам преси, що ці невідповідальні заяви республіканців внеможливлюють продовжування двопартійної політики Джансон підтримує домагання Рейборна і Саймінгтона щоб президент Айзенгавер стримав ці республіканські очорнювання демократичних політиків. Демократичний сенатор Альберт Гор заявив у інтерв'ю, що такі образи демократів матимуть принаймні той один добрий наслідок, що дадуть демократам перемогу під час виборів в листопаді цього року. Всі очікують пресової конференції, на якій президент Айзенгавер займе становище до цієї дискусії між республіканцями й демократами.

Проєктують атомову льокомотиву

Солт Лейк Сіті. — Атомові фізики з Ютаг університету повідомили ширше громадянство, що вони виготовили плян для конструкції атомової залізничої льокомотиви. Вони співпрацювали впродовж року з 5 залізничими і 9 фабричними корпораціями, і тепер професор фізики на цьому університеті д-р Лайл Б. Борст ствердив, що „атомовою силою порушувана льокомотива технічно можлива". Він не казав, коли ця атомова льокомотива може бути готова. Вона має мати силу 7,000 коней і має бути довга на 160 стіп. Д-р Борст твердив, що атомова льокомотива може бути першим використанням атомової енергії для приватної індустрії, бо давніше гадали, що її можна буде збудувати аж через 10 років, то тепер виявляється, що це може статися в далеко коротшому реченці. Кошти конструкції для першої атомової льокомотиви встановили на 1,200,000 долярів. Ці кошти два рази вищі від звичайної льокомотиви „Дізеля". Для порушування цієї льокомотиви треба буде річно зуживати 11 фунтів урану. Хоч докладно не знати, скільки коштує фунт урану, бо це державна таємниця, то д-р Борст заявив, що якщо один фунт урану не коштує більше, як 11,000 долярів (здогадуються, що фунт урану коштує 9,000 долярів) — то атомові льокомотиви зможуть конкурувати з льокомотивами „Дізеля".

В ЗДА збудовано найбільший в світі нафтоналивний корабель

Квінсі, Масс. — Найбільший осяг в будові нафтоналивних кораблів здобуто в Квінсі в стейті Массачусетс, де спущено на воду найбільший у світі корабель, який має поємність 45,000 тонн та може везти 16,500,000 ґалонів пального. Цей нафтоналивний корабель називається „Світова слава", бо так хотів його назвати власник цього корабля — ґрек Ставрос С. Ніярхос, який, як кажуть, має бути власником найбільшої у світі нафтоналивної фльоти. Цей корабель випродукувала Голф Ойл Корпорейшен, і він плаватиме під прапором республіки Ліберії. Тисячі людей приглядалося спущенню на воду цього корабля, як дружина директора будівельної компанії пані Вільям К. Вайтфорд розбила пляшку шампана до носа корабля.

Смерть української сироти закінчила справу її адопції

Елізабет, Н. Дж. — Ассошіейтед Пресс повідомляє про трагічну історію 10-річного українського хлопця Реймонда Грицини, який жив у Торонті в Канаді, і якого хотіла адоптувати його тета пані Осипа Гарасимюк із Елізабету в стейті Ню Джерзі. Батьки Грицини разом із троїми дітьми прибули чотири роки тому до Канади. Але незабаром помер батько, а пізніше і мати, і діти пішли до сиротинців. Звідтам їх дали на виховання до приватних родин. Тета хотіла адоптувати найстаршого хлопця, але були деякі труднощі з іміграційними властями ЗДА, бо іміграційна квота була вичерпана. Пані Гарасимюк впродовж двох років кілька разів відвідувала цих сиріт, а попереднього тижня американський консул у Канаді заявив їй, що треба зробити нові заходи і хлопець зможе прибути до ЗДА. 7 лютого цього хлопця знайдено повішеного в пивниці, в домі своїх опікунів. Пані М. Ліниця заявила, що він хотів бавитися в пивниці в ковбоя, і припадком повісився на рурі від водотягу при помочі шнурівки. Пані Гарасимюк оповідає, що це минулого тижня хлопець цілував її руки і просив свою тету, щоб взяла його з собою до ЗДА.

Комуністи стягають летунство до Північної Кореї

Токіо. — Командування військ Об'єднаних Націй в Кореї поставило формальне обвинувачення проти комуністів, що вони порушили постанови про перемир'я, стягаючи до Північної Кореї з'єднання бойових літаків. В альянтському оскарженні говориться конкретно про 9 летовищ, що їх комуністи розбудували і куди стягнули вже за час перемир'я новий воєнний виряд. Крім літаків, червоні китайці і північні корейці привозять з Китаю воєнний матеріял вантажними автами і залізницею, оминаючи контрольні пункти, де перебувають т. зв. невтральні інспектори, що стежать за додержанням постанов перемир'я. З свого боку комуністичне радіо з Пейпінгу накидається на державного секретаря Доллеса за його намагання вплинути на Молотова, щоб Москва інтервеніювала в комуністичному Китаї в користь договорення про мирову конференцію у справі Кореї. Комуністи закидають Америці, що це „типовий маневр Доллеса", який тільки ніби перешкоджає замиренню в Кореї, бо найкраще — кажуть комуністи — продовжувати зірвані Артуром Діном безпосередні переговори про мирову конференцію.

Совєти мають атомові гармати

Москва. — Офіційно проголошено, що на останніх совєтських маневрах вперше випробувано атомову артилерію. У зв'язку з цим повідомленням американські фахові кола пригадують, що до цього часу совєти ніколи не згадували про атомове стрільно, а говорили тільки про атомові бомби. Американці ж випробували своє перше атомове стрільно 25 травня 1953 року. Вже в минулому році ЗДА вислали були 6 гармат з атомовими стрільнами до Німеччини для скріплення збройних сил НАТО, а минулого четверга повідомлено про вислану ще вісім таких гармат. Комісія Атомової Енерґії відмовилася дати будь-який коментар до совєтського повідомлення. Зате ближчі дані подають шведські фахові військові кола. Вони твердять, що Совєти річно продукують коло 100 атомових „бомб і стрілен", а ЗДА — 1,000 штук, і в 1960 році ця продукція буде збільшена в десять разів. Американські літаки Б-52 можуть возити атомові бомби найважчого калібру, силою 100-кратно більшою від бомб, скинених на японські міста Гірошіма і Нагасакі в 1945 році.

Черчил боронить американські бази в Англії

Лондон. — Прем'єр Черчил заявив в англійському парляменті, що американські летунські бази існуватимуть в Англії так довго, як це буде потрібне в інтересі світового миру й безпеки. Він признав, що присутність американських літаків ставить Англію у „фронтову лінію", але ствердив також, що ці американські бази в Англії спричинюють до зменшення світового напруження. Американські летунські бази в Англії були віддавна предметом нападів лівого крила лейбористів які кричать, що американці наражують свою присутністю в Англії — англійський нарід і край на небезпеку першої атаки Совєтів на випадок війни. Однак між самими лейбористами нема у цій справі згоди, бо колишній міністер військових справ в кабінеті лейбуристів Шінвел заявив свою солідарність з заявою Черчила і погодився, що американські летунські бази в Англії є все це потрібні для добра Англії.

Здоров'я Папи значно поліпшилось

Рим. — В останньому офіційному повідомленні про стан здоров'я Папи Пія XII, підписаному професором Ріккардо Лізі, сказано про „повільне але постійне" покращання. Святіший Отець почуває себе настільки ліпше, що, на доручення лікарів, пару хвилин проходжувався по своїй невеличкій і скромно уладженій кімнаті, щоправда, ще підтримуваний пільнувальником. В лікарському бюлетені зазначено, що така „тілесна вправа" потрібна недужому Папі для загального скріплення його ослабленого організму. Поправа прийшла після того, як шлунок почав знову приймати плинну страву.

ВОЛ. ДУШНИК НА ВІДВІДИНАХ У ЗДА

Ню Йорк. — На двотижневі відвідини повернувся до цієї країни п. Володимир Душник, редактор англомовного „Українського Бюлетеню" Українського Конгресового Комітету і відомий наш громадянин. П. Душник перебуває від квітня минулого року в Ріо де Жанейро в Бразилії на становищі директора місії Воєнної Допомогової Служби Крайової Католицької Доброчинної Конференції та діючого представника Міжнародної Католицької Міграційної Комісії в Бразилії. Спеціяльне завдання п. Душника в Південній Америці — використовувати наявні й допомагати створювати нові можливості для переселення тих вкитальців з Європи, які бажають там поселитись і з різних причин не могли чи не можуть скористати з можливостей переселення до ЗДА чи Канади. Досі ред. Душникові пощастило допомогти в переселенні до південно-американських країн 311 родинам, разом коло 500 осіб, в тому числі приблизно 10 українським родинам (три з Югославії); решта переселенців — це переважно мадяри, чехи, поляки і румуни. Загальні умовини для переселенців в тих країнах досить тяжкі, але з багато можливостей не тільки економічно влаштуватися, але й вибитись на передові пости в господарському і громадському житті.

Працюючи в Південній Америці, ред. Душник був у тісному контакті з українськими поселеннями в Бразилії, Арґентині, Венесуелі, Уруґваю, Параґваю та Чіле, де є понад чверть мільйона українців (Арґентина — 130,-000, Бразилія — 120,000 Параґвай — понад 8,000, Уруґвай — коло 7,000, Венесуеля — 4,000 і Чіле — коло 50 родин, а також по декілька, як Колюмбія, Перу і Болівія, є тільки поодинокі українські родини). Українці в цих країнах живо інтересуються життям своїх земляків у ЗДА та Канаді і мають великий респект до їхньої праці, зокрема таких інституцій, як Український Народний Союз, Український Конгресовий Комітет, Комітет Українців Канади та інші. Хоч економічно українські спільноти в країнах Південної Америки бідніші, проте й вони не тільки красно розвиваються українськими ідеалами, але й зі свого боку роблять все можливе, щоб допомогти в здійсненні тих ідеалів — твердить ред. Душник. В деяких південно-американських країнах прекрасно розвиваються українські інституції, зокрема заслуговує на увагу українське шкільництво в Бразилії, організоване і ведене оо. Василіянами. Після полагодження низки службових справ, ред. Душник вертається назад на свій пост в Бразилії, не можу залишиться до червня ц. р. З п. Душником перебуває в Бразилії його дружина Марія та син Маркіян.

МОЛОТОВ ХОЧЕ ПРОДОВЖУВАТИ БЕРЛІНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ЗАХІДНІ МІНІСТРИ СТВЕРДЖУЮТЬ ПОВНУ НЕВДАЧУ ПЕРЕГОВОРІВ ПРО НІМЕЧЧИНУ. — БІДО ПРОПОНУЄ ЩЕ ОДНО ТАЄМНЕ ЗАСІДАННЯ

Берлін. — 15-те з черги засідання чотирьох міністрів закордонних справ у Берліні закінчилось так само безуспішно, як попередні. Молотов без найменших змін знову повторював на різні лади свої пропозиції. На запит головуючого французького міністра Бідо, чи державний секретар ЗДА Доллес хоче забрати слово, останній відповів, що, не почувши нічого нового від Молотова, теж не має нічого сказати. Англійський міністер Іден ствердив, що західні держави й СССР стоять на таких протилежних становищах, що виринає сумнів, чи взагалі є який сенс продовжувати в цій ситуації дальші переговори. Ця суперечність поглядів, сказав Іден, виявляється в засадничій передумові для об'єднання Німеччини. Захід уважає, що цією передумовою є вільні парляментарні вибори на терені цілої Німеччини, а СССР хоче спершу створити новий спільний німецький уряд на підставі порозуміння між теперішніми двома німецькими урядами. Совєтська пропозиція, заявив Іден, практично не може бути переведена, і при її здійснюванні стала б зародком нових конфліктів. Однак Молотов, не поступаючись в нічому з своїх пропозицій, настоював на дальшому веденні нарад, і запропонував покликати до життя комісію з чотирьох віце-міністрів закордонних справ для виготовлення проєкту мирового договору з Німеччиною. Західні міністри вважають, що немає сенсу говорити про мир з Німеччиною, коли нема ще тієї Німеччини, бо мир можна укласти тільки з об'єднаною Німеччиною, що її репрезентував би уряд, створений на основі загальних вільних виборів. Тим часом французький міністер Бідо запропонував відбути ще одне таємне засідання. На першому засіданні в понеділок цього тижня була мова — як повідомляють часописи — головно про участь комуністичного Китаю в ширшій міжнародній конференції. Молотов вживав усіх своїх давніх арґументів, щоб переконати західніх міністрів, що від участи комуністичного Китаю залежить мир у світі. Розуміючи, що Франції особливо залежить на закінченні війни в Індо-Китаї, державний секретар Доллес у принципі не противиться ширшій конференції з участю комуністичного Китаю, однак хоче, щоб така конференція мала заздалегідь точно означений денний порядок і щоб у ній взяли участь всі держави, заінтересовані у тому порядку нарад. Молотов заявив (на таємному засіданні, отже всі відомості про це не потверджені офіційно), що він цю пропозицію передасть на розгляд урядів комуністичного Китаю і СССР. Відповіді на пропозицію Доллеса ще нема. Бідо нібито настоював на таємному засіданні міністрів, щоб Москва вжила свого впливу на комуністичний Китай, щоб він припинив допомогу комуністичним партизанам в Індо-Китаї, даючи нібито пізнати, що за відмову комуністичного Китаю піддержувати партизанів і за індо-китайський мир Франція готова визнати комуністичний режим Китаю.

Австрійський міністер закордонних справ у Берліні

Берлін. — До Берліну приїхав австрійський міністер закордонних справ, колишній перший канцлер післявоєнної Австрії, Фіґль, і чекає на офіційне запрошення його на конференцію чотирьох міністрів у справі Австрії. Представникам преси він заявив, що сподівається успіху, себто згоди всіх чотирьох міністрів закордонних справ на підписання мирового договору з його країною, бо такий мир, мовляв, облегшив би теж ситуацію у справі Німеччини і міг би стати підставою для дальших переговорів у справі миру з Німеччиною. Фіґль стоїть на чолі делеґації, що складається з кількох осіб. За постановою таємної наради міністрів, справа Австрії має прийти на чергу нарад найдалі в п'ятницю на цьому тижні.

Еспанія піддержує прогнаного султана Марокко

Мадрид. — Голова еспанської держави ген. Франко заявив, що Еспанія не визнає нового султана Марокка, як релігійного голови й духового зверхника марокканців в обох частинах краю, поділеного поміж сфери впливу й адміністрацію Еспанії і Франції. Ця заява Франка була неначе відповіддю на зверненням марокканських провідників, що минулого місяця зібралися були у столиці еспанської частини Марокко — Тетуані. Вони відмовились визнати нового султана Сіді Могаммед Бен Арафу, що його французи посадили на престол на місце прогнаного ними султана Могаммед Бен Юсеефа. В еспанському Марокко церковним зверхником є далі каліф, призначений давнім султаном, і він не визнає над собою зверхництва нового султана. Цей спір загострює відносини між Францією і Еспанією. На 5 березня, у французькій палаті депутатів назначено дебату в справі політики Франції у Марокко.

В АМЕРИЦІ

● Американська Федерація Праці призначила 50,000 долярів на допомогу німецьким робітникам у східній зоні Німеччини, які ведуть підпільну боротьбу проти совєтського режиму. Гроші має завезти європейський представник цієї організації, який негайно виїжджає до Європи.

● Президент Айзенгавер запросив усіх 48 губернаторів стейтів на обід на день 26 квітня, коли вони з'їдуться на свій крайовий з'їзд. Під час цього з'їзду губернатори вислухають доповіді про внутрішню й закордонну політику ЗДА.

● Представники ветеранів, пожежників і Римо-Католицької Церкви заявилися на стейтових переслуханнях у Трентоні за тим, щоб і надалі дозволити гру в „бінґо", прибуток з якої іде на доброчинні цілі. Тільки протестантський священик о. Семюел А. Джінес виступив проти цієї гри, кажучи, що це „мале Монте Карло".

● Новоприбулі до ЗДА лотиші подарували президентові Айзенгаверові імпресіоністичний образ своєї столиці Риги, який то намалював лотиський маляр, недавній діпіст, Людольф Ліберте. В рідному краю Ліберте був професором Академії Мистецтва. Цей образ можна було бачити на стіні в Білому Домі, коли Айзенгавер промовляв недавно через телевізію.

● „Ас" американського летунства в другій світовій війні Мікель Брізас, який збив був 24 німецькі літаки, згинув у катастрофі свого літака в Кореї.

● Джон Гваста, який три роки сидів у чеській большевицькій тюрмі, а пізніше два роки ховався перед комуністами, заявив, що ще цього тижня поїде до Вашингтону, щоб з урядовими колами поділитися тими інформаціями, які він зібрав під час свого перебування в Чехословаччині.

ХОРИ ДЖЕРЗІ СИТІ І БАЙОНУ ВЕДУТЬ СПІЛЬНУ ПІДГОТОВУ ДО ЮВІЛЕЮ УНС

Джерзі Сіті. — Минулого вівтірка тут в Народному Домі відбулася вже друга з черги спільна проба хору ім Лисенка з Джерзі Сіті, якими диригує мгр. Осип Стецура, та байонського хору, яким диригує п. Євген Крук, в підготові до виступу в Карнеґі Голл на Ювілейному Фестивалі Українського Народного Союзу. Спільні проби переводить п. Стецура при співпраці п. Крука. Хори вивчають кантату М. Кишакевича „Катерина", яка буде виконана в концертовій частині Фестивалю об'єднаними хорами метрополії під диригентурою п. Олеськандра Микитюка та в супроводі Української Симфонічної Оркестри. На останній пробі в Джерзі Сіті можна було спостерегти те велике відрадне явище, про яке була мова в повідомленні про підготову до Фестивалю хору молоді метрополітальної округи, а саме: співпрацю тут народженої і новоприбулої молоді та помітно зростаючий ентузіязм для культурної праці. Деякі хористи джерзисітського і байонського хорів беруть теж участь в метрополітальному хорі, який приготовляє на Фестиваль уривок опери Лисенка „Майська ніч". Між хористами в Джерзі Сіті є теж працівники Головної Канцелярії УНСоюзу та В-ва „Свобода".

В СВІТІ

● „Американські фабриканти сиґарет домішують до тютюну смолу, щоб викликати в курцях „пістряк (рак) легенів" — заявляє совєтська преса, пояснюючи це масове винищування бідного американського народу гуртком кровожадних капіталістів — браком харчів в Америці!

● Маленков „погодився" бути одиноким кандидатом у Ленінградській виборчій окрузі при виборах до Верховного Совєту. Ця пародія виборів відбуватиметься в СССР 14 березня.

● 14,000 китайців, полонених корейської війни, що відмовились були репатріюватися і переїхали на Формозу, склали присягу на вірність національно-китайському режимові Чіянґ Кай-шека. Після трирічного перевишколу в протикомуністичному дусі вони зможуть іти до війська або вибрати цивільний фах.

● Чеський комуністичний уряд провадить переговори з Францією про закуп 5,000 тонн харчів. СССР закупив у Франції 5,000 тонн харчів і тепер переговорює про дальших 7,000 тонн. Франція, як аграрна країна, стояла завжди позаду колишньої Росії і Чехословаччини.

● У славному на весь світ паризькому театрі - кабареті „Мулен Руж" тріснула гол. водопровідна рура і тисячі галонів води залляли будинок, що став тимчасово непридатний до вжитку.

● У доповнення вісток про численні арештування в Норвегії у зв'язку з викриттям совєтської шпигунської афери, повідомляють, що загалом арештовано коло 20 осіб. Поліція заявляє, що викрито і схоплено нову совєтську шпигунську організацію.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЕКСПАНЗІЯ — ВОРОГ І ЗАГРОЗА

Сергій Белосельський, голова Всеросійського Комітету Визволення, вислав листа до Інформаційної Аґенції ЗДА з запитом, що треба розуміти під „загрозою совєтського імперіялізму", про яку говорив під час пресової конференції Т. С. Страйберт, директор Аґенції, ще в жовтні минулого року. Вашинґтонський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", згадуючи про листовну відповідь директора Аґенції, жаліє, що не опубліковано ориґінального листа Белосельського. Так і є. Проте відповідь Страйберта таки заслуговує на те, щоб з нею ближче познайомитись.

Інформаційна Аґенція ЗДА, заявляє Страйберт у своїй відповіді, має на цілі освідомлювати вільні народи в світі „щодо серйозности небезпеки для всіх нас збоку аґресивної совєтської експансії". Як тільки ці народи будуть свідомі цієї небезпеки і об'єднають свої сили для спільної оборони своєї свободи, тоді не треба буде їм боятись Совєтів, пояснює Страйберт. Але що саме треба розуміти під „справжнім обличчям ворога"?

„Це російська експансія та імперіялізм", відповідає Страйберт на запит Белосельського, одночасно припускаючи, що це може так бути зі страху Москви перед нападом. „Але це може бути теж виявом давнього російського імперіялізму", заявляє далі Страйберт. „Сяк чи так, це є експансія і вона є об'єкт наших змагань, а не комунізм як такий", стверджує директор Інформаційної Аґенції ЗДА. Комуністична ідеологія, каже він далі, стає загрозою щойно тоді, коли Кремль уживає її у вільному світі, як базу для шпіонажу та інфільтрації і то за підтримкою „амбітної та аґресивної державної сили".

Так виглядає „справжнє обличчя ворога" в очах директора Інформаційної Аґенції ЗДА. „Це комбінація, так сказати б, совєтської експансії, або — як собі бажаєте — комуністичного імперіялізму, що сьогодні так гостро загрожує безпеці та добробутові всіх вільних націй", пояснює Страйберт, приписуючи цю загрозу „малій кремлівській кліці". Цього „совєтські народи" собі не бажають.

Інформаційна Аґенція ЗДА старається це все довести до відома „совєтських народів", разом з мировими намаганнями Америки та вільного світу. При тому, заявляє Страйберт, Аґенція підкреслює, що цілі ЗДА та вільного світу є в цілковитій гармонії з „законними аспіраціями совєтських народів".

Те останнє мабуть теж відповідь на щось таке, що було „неясне" Белосельському. Не стало воно яснішим і по відповіді, не так питаючому, як тим „совєтським народам", про „законні аспірації" яких тут мова. Це теж найслабша сторона відповіді Страйберта, а не так його відповіді, як цієї політики департаменту стейту, яка тих справ виразно не вияснює, чи не вияснює їх так, щоб це було задовільним для поневолених Москвою народів та їх природних і законних аспірацій, скерованих до волі й незалежности. Страйберт заявляє, що З'єдинені Держави не мають „ніякої сварні з російським народом, чи з іншими народами Совєтського Союзу". Але ж є „сварня" між „російським народом" та „іншими народами"! Це „сварня" за волю, яка виявляла себе в минулому в бунтах, революціях і війнах „інших народів" проти „російського народу". Директор Інформаційної Аґенції ЗДА думає, що як американський нарід не любить комунізму та імперіялізму, так само є і з „російським народом" та з іншими „совєтськими народами". Це знов не дуже правдиве. Бо, поминаючи комунізм, „інші народи" в „Росії" вже не раз виявили, що вони є проти „російського імперіялізму", але не знаємо досі випадку, щоб „російський нарід" став по їх боці й проти імперіялізму Москви, білої чи червоної.

Директор Страйберт добре з'ясував справу, коли заговорив про експансію Кремлю, як властивого ворога вільних народів і як властиву загрозу мирному вільному світові. Він, як можна здогадуватися, не дуже віддалює комуністичний імперіялізм від російського імперіялізму. Проте в його „вияснені" є ще багато неясностей у відношенні до неросійських народів, нещасних жертв російського комунізму і російського імперіялізму. Белосельському ходило про те, щоб відділити „комунізм" і „комуністичну аґресію" від „Росії" і „російського імперіялізму". Ми розуміємо, що Інформаційній Аґенції ЗДА не легко дати на це ясну й правдиву відповідь, якої вимагають обставини. Це належить до департаменту стейту, а він такої відповіді, на жаль, ще й досі не має.

КРИЗА ВУГЛЕКОПІВ

Частина північно-східньої Пенсилвенії, що охоплює такі осередки, як Скрентон, Вилксбері, Гейзелтон, Патсвіл, славилася п'ятдесят років тому своїм квітучим добробутом саме тому, що звідти розвозили по цілій Америці і експортували тверде вугілля — антрацит на опал для великих міст, промислових цілей і залізниць. Іміґранти із східньо-европейських країн тисячами напливали туди, щоб заробити трохи грошей і вислати їх до своїх родин у „старому краю". Деякі з них оселювалися на постійне в новій країні й засновували або розвивали вже існуючі братні організації, що стали осередком великого економічно-освітнього руху. Деякі з цих організацій розрослися в силу й діють ще й сьогодні.

Нові винаходи й загальний поступ у промислово-заробітньому русі відвернули увагу від цього квітучого „майнерського" обширу, залишаючи його в стані занепаду. Півмісяця тому появилися вісті з Вилксбері, що місячну пенсію для біля 13.000 постарілих вуглекопів зменшено на половину, тобто до 50 долярів, замість недавніх 100, які виплачувала юнія вуглекопів з бонусу від кожної видобутої тонни вугілля. Наслідком цієї знижки прийшло не тільки зубожіння самих родин, але й зубожіння майнерської околиці, бо ці родини становили головну економічну заснову, яка дає підтримку дрібним купцям і промисловцям.

Щоб обміркувати способи, як цю, недавно ще економічно квітучу околицю, врятувати від дальшого занепаду, Промислова Комісія для Розбудови Північно-Східньої Пенсилвенії скликала минулого понеділка до Гейзелтону на нараду конґресменів, робітничих делеґатів, промисловців і представників громад з повітів Карбон, Лузенон, Лакаванна, Нортгомберланд і Скуйкіл. На цю нараду з'явився також В. Дж. Клеменс, секретар стейтового департаменту копалень, доповнюючи таким способом заступництво всіх заінтересованих чинників.

Це одна з небагатьох нарад, яка прикувала увагу не тільки населення околиці твердого вугілля, але й інших стейтів. Тут треба було зрішити основне питання, як „реабілітувати" великий простір американського континенту і перешкодити внутрішній міґрації, що загрожує, з уваги на недостачу заробітних ресурсів, нормальному життю.

Щоб зрозуміти, яким загрозливим є це положення, наведемо деякі цифри з останніх років. Ще в 1946 році було затруднених в цій околиці 80,556 вуглекопів, які видобули 61,978,710 тонн твердого вугілля. Тепер ця продукція впала на 50 відсотків, становлячи річно лише 30,534,159 тонн. При видобуванні вугілля затруднених тепер є 48,914 вуглекопів, тобто найнижче число від започаткування вугільного промислу в 1873 й 1880 роках.

Число безробітних внаслідок закриття копалень зросло майже до 40,000 осіб, охопивши 11 відсотків усього працюючого населення в згаданих повітах. Закриті шахти можна бачити на всьому антрацитовому просторі, що охоплює 480 квадратових миль горбкуватих піль від Форест Сіти, на північ від Скрентону, до Патсвіл, на півдні. Разом з вуглекопами залишилися без праці бюрові працівники, механіки, продавці в крамницях, звичайні торговельні посередники й ін.

Причиною безробіття в шахтах твердого вугілля є чимраз більше уживання олії як опалу замість вугілля в великих містах і промислових підприємствах, а також лагідність зим в поміркованій зоні. Тому, що вже кілька років зряду зими в поміркованій зоні лагідні, навіть дотеперішнє запотребування на вугілля зменшується. Крім того запаси вугілля деяких шахт вичерпані. У роки, поки ще не впроваджували електричного й нафтового огрівання, в околиці твердого вугілля було затруднених 180,899 вуглекопів. Із заведенням інших родів палива кількість населення в повітах північно-східньої Пенсилвенії почала маліти. Ще в 1940 році було там 1,165,714 душ, а сьогодні це число упало до неповного мільйона.

Єдине місто Скрентон своєчасно почало перетворюватись на промисловий осередок. Інші міста залишилися як майнерські центри. Оце й причина, чому в Гайзелтоні зібралася велика рада, щоб обміркувати способи реабілітації всієї майнерської околиці.

„НАТИСК НАРОДУ"

Відколи прийшли перші вістки про кардинальні зміни в уряді УССР, про підготовлюване святкування 300-річчя Переяславського договору, про відвідини Маленковим Києва і про інші, зв'язані з ростом „буржуазного націоналізму" справи — білоеміґрантська преса в Америці спеціяльно в українському питанні набрала в рот води. Не порушили впертого її мовчання ні статті та доповіді, що день-у-день появлялися й появляються в совєтській пресі на тему „буржуазних націоналістів", ні гостра спонтанна реакція української еміґраційної преси.

Нарешті, коли про Переяслав заговорили найбільш почитні часописи Америки, трактуючи цю траґічну подію з позицій, зближених до, сказати б, українських самостійницьких — мовчати стало незручно. Якось уже не випадало мовчати далі перед своїми ж власними читачами.

І от совєтський несамовитий галас у зв'язку з датою 300-ліття Переяславського договору білоеміґрантська преса представляє, як чергову большевицьку пропаґандивну кампанію замилювання очей українському населенню, спрямовану на те, щоб відвернути його увагу від справ насущних — хліба, картоплі, штанів і іншого „ширпотребу". Ніякого, мовляв, національного питання в Україні взагалі не існує, та й саму Україну, зрештою, видумав небіжчик Иосиф Вісаріонович.

Справедливість вимагає застереження: на таке безапеляційне ствердження не відважилися ті московські „експерти" в східньо-европейських справах, які, фіґурально висловлюючись, все ще висиджують з федералістичних яєчок своїх майбутніх партнерів в „українській секції" КЦАБ'у. Вони таки води з рота не випустили.

„Знавці" східньо-европейських справ вважають, що „українське питання" виглядає так, як його представляє „Новоє Русскоє Слово", і дальших уточнень не потребує. Мовляв: українці під совєтами тільки й мріють про те, щоб совєтський режим завалився і щоб можна було й далі продовжувати „нерозривну дружбу з старшим братом" у Російській імперії. А щодо святкування совєтами Переяславського договору — то чи не краще було б до тієї справи взагалі не мішатися!

Алеж „переяславське святкування" — не поодинокий факт, який свідчить про те, що національна проблема дуже непокоїть сьогодні Кремль — чи не більше, як проблема хліба, штанів та картоплі. Вже впродовж майже року трублять усі совєтські газети про найбільшу небезпеку, яка загрожує „щасливій сім'ї совєтських народів" від „буржуазних націоналістів".

І от московські еміґраційні ідеологи розкривають, нарешті, рот, щоб проголосити нову істину. Все ще категорично заперечуючи існування на Україні підпільного визвольного руху та націоналізму, як світоглядової течії, вони відкидають свої попередні твердження і переходять на інші позиції, дещо зближені з дійсністю по той бік залізної заслони.

П. Маринич в „Новому Русскому Слові" (2. 2. 1954) признається: „Поза всяким сумнівом залишається той факт, що... настрої народних мас, зокрема в питанні національного самовизначення на Україні, значно підсилилися". Як виходить далі з його статті, і несамовитий галас совєтської преси у зв'язку з переяславським ювілеєм — не просто собі пропаґандивна кампанія навколо картоплі й штанів. Як пише він, „зрушення, сиґналізовані в національній політиці навесні минулого року, не минулися без наслідків і досьогодні є в фокусі заінтересування партії й громадськости".

Цілком погоджуємося з п. Мариничем. І промовистим фактом, що це потверджує, є навіть офіційна совєтська термінологія, яка виразно відбиває в собі ці зрушення, вживаючи ніколи не вживаного дотепер облудного формулювання про „національну суверенну державу" Україну, що процвітає, мовляв, в Совєтському Союзі, як рівноправна республіка.

Отже, коротко кажучи, під впливом фактів, що передістаються з-поза залізної заслони, російські еміґрантські журналісти мусять визнати те, від чого так уперто відмахувались обома руками яких тридцять років. Українська інформація у вільному світі їх не переконує, бо ж вона, мовляв, суб'єктивна і однобічна. Українці, мовляв, представляють ситуацію і настрої в Україні так, як їм хочеться. Але ж годі відмахнутися від тих інформацій, що їх привозять з Совєтського Союзу американці, французи, німці, бельгійці — люди різних національностей і зовсім не приналежні до українського самостійницького табору.

І ось чому п. Г. Маринич змушений ствердити, що „поряд цілком нормального явища — зростаючого національного руху (!), що проявляється головно в культурному житті народу і що його режим не може не помічати, приходиться, примірно з весни минулого року, констатувати деякі „ухили" або занадто вже ліберальне розуміння формули „незалежної, національної держави", що криє в собі потенціяльну небезпеку".

Вкінці своєї статті п. Маринич стверджує, що „основне населення України — український народ може підтримувати лише настрої, що зводяться до вимог не паперової, а справжньої незалежности, права на дійову, а не ілюзорну свободу, права на вільний, а не інспірований розвиток своєї національної культури. Поступки, що їх на наших очах робить совєтська влада в цьому відношенні та її формулювання, що явно різняться від шовіністичної термінології непосередньо повоєнного періоду, підкреслюють певний натиск народу, з волею якого уже не можна не рахуватися"...

Відколи це в устах російського журналіста зростання національного руху в СССР стало нормальним явищем? Таж досі читали ми лишень про „перемішання народів в СССР", про „творення нового типу совєтської денаціоналізованої людини" і інші теревені!

І як то розуміти треба оті „ухили"?

Розуміти їх треба так само, як „певний натиск народу". В умовинах найжорстокішого терору українські широкі маси не прихиляються, а „ухиляються" від Москви і „тиснуть" до Києва. Москву вони вже давно розкусили. І залізний закон соціології про ідеї і силу, яку мають вони, коли опановують маси — в чимраз більших розмірах знаходить своє втілення на всій території України.

В. С-ко

Одинока колонія в Европі

Над скелями Ґібральтару зібралися чорні хмари, зокрема від часу, як стало відомим, що англійська королева Єлисавета, вертаючися з подорожі по світі, має намір дня 8 травня ц. р. відвідати і Ґібральтар. Еспанія запротестувала проти цих відвідин дипломатичною дорогою, але Лондон не прийняв цього до відома. З цього часу положення загострилося, про що свідчать недавні демонстрації в Еспанії. Також еспанські робітники в Ґібральтарі погрожують страйком на випадок, якщо відвідини англійської королеви не будуть відкликані.

Історія Ґібральтару стара, бо 250-літня. Було це дня 4 серпня 1704 р., за три роки після наслідницької війни в Еспанії, коли граф Гессії обсадив Ґібральтар, де знаходилися тільки парасот виголоднілих есанців. Він підніс над Ґібральтаром прапор — хоруґов архикнязя Карла австрійського, якого держави, що боролися проти Франції, уважали правним королем Еспанії. Але недовго повівала хоруґов Габсбурґів над скелями Ґібральтару, бо вже в 1710 р. адмірал Рооке, начальний вожд злученої фльоти, підніс прапор-хоруґов англійської королеви Анни, а дев'ять років згодом, як Англія виступила з коаліції, а Филип V з Бурбонів, внук Людовика XIV стояв в Еспанії на непевних ногах, осягнули англійці в мирному договорі в Утрехті ствердження, що вони є володарями Ґібральтару.

З цього часу старалася Еспанія всіма способами позбутися британського лева з Ґібральтару. За цей час, із розваленої колись цитаделі та старих укріплень, англійці розбудували наймодернішу твердиню, яка в війні проти Наполеона та в обох останніх світових війнах відіграла величезну ролю. Сьогодні виглядають ґібральтарські скелі неначе колосальні казарми та сховища, безпечні навіть супроти атомових бомб. Для 25,000 мешканців (переважно еспанців) та 6000 англійських вояків, на ледве п'яти квадратових кілометрах площі, нема майже ніякої свободи рухів. Відіймім від цього летунські площі та інші наземні будівлі, і можна сказати, що населення Ґібральтару мешкає на сходах.

Тільки у віддалі двох кілометрів починається еспанське запілля, довге та широке. Тут і лежить еспанське село Сан-Рок, в якому зберігається врятована 250 років тому еспанцями хоруґов громади Ґібральтару, і де й сьогодні резидує „маґістрат Ґібральтару".

Еспанія вважає, що вже прийшов час на зміну варти на Ґібральтарі. Недавно говорив Франко про „зрілий овоч", а від якогось часу кружляють по Мадриді чутки про офіціяльні відвідини єгипетського начальника держави генерала Наґіба. Паралелі аж надто яскраві: проблему, яку ставить Наґіб перед англійцями у східній брамі Середземного моря в Суезі, старається Франко розв'язати в західній брамі того ж моря. При цьому використовує він зручно укладений пакт з Америкою, як забезпечення у своїй закордонній політиці. Щоб заманіфестувати меншовартість Ґібральтару, Франко відступив американцям, як точку оперття, одну з перших наймодернішу та найбільш посмну пристань Кадіс, при західній брамі Середземного моря.

Питання Ґібральтару має одну дуже делікатну сторону, а саме британську та еспанську національну гордість. В Англії з назвою Ґібральтар зв'язані майже леґендарні перекази. Там стало приславʼям: „Такі певні, як скелі Ґібральтару". Ґібральтар став символом, а символів не так легко позбуватися. Знає це прекрасно Франко, і тому не жадає забагато, як хотіли б мати гарячі голови, які недавно дали вияв своїх „ґібральтарських почувань" на вулицях Мадриду, Барсельони, Севіллі та Ґранади, де від еспанського каміння забряжчали шиби в англійських посольствах. Франко згідний пустити Ґібральтар на кілька десятків років англійцям в оренду, але під умовою, що вони визнають зверхність Еспанії над Ґібральтаром.

Питання Ґібральтару стає, поруч інших питань світового маштабу, чимраз більше актуальним, і всі знаки на політичному горизонті вказують, що скорше чи пізніше скінчить своє існування остання колонія в Европі.

Нестор

Пізнаймо сучасну Україну

Ще не так давно єдиним представником „техніки" був в українському селі місцевий коваль, і традиційний український господар, не поспішаючи, орав волами власну ниву. Ці часи минули. Образ нашої Батьківщини разюче змінився. Тепер в українському селі повно людей техніки — трактористів, шоферів, танкістів тощо, а український чорнозем борознують трактори. Там, де золотіли селянські ниви пшениці, тепер на колгоспних ланах росте коксагиз чи бавовник, де хлібороб відробляє панщину для найнемилосерднішого сучасного „февдала" — большевицької імперіялістичної держави.

Там, де колись шуміли дніпрові пороги — свідки походів завзятих січовиків, тепер наш сивий Дніпро віддає свою енерґію могутній електрівні; на модерних індустріяльних велетнях — Макіївці, Краматорському, Харківському тракторному заводі і т. д. — працює український робітник на комуністичного окупанта.

Ми знаємо, що не інтересами українського народу керувався большевицький режим, розбудовуючи промисловість і механізуючи сільське господарство України. Знаємо, що за так звану індустріялізацію український нарід платить дуже дорого — слізьми, злиднями і життям кращих своїх синів. Але мусимо рахуватися з фактом, мусимо усвідомити, яке значення мають для України оці зміни, мусимо знати сучасну Україну, пізнати її дійсний образ. Ми могли б навести багато прикладів, що не лише пересічний український еміґрант, а навіть люди з високою освітою й громадські діячі сучасного стану розвитку української промисловости не знають і не уявляють. Для більшости, особливо для молоді, Донбас, Дніпрельстан, Макіївка, Південно-Український Канал і т. д. — це лише географічні назви, порожні слова, бо з ними не пов'язані бодай поверхові відомості про основні об'єкти промисловости нашого рідного краю. Українська еміґрація повинна бодай у загальних рисах уявляти собі сучасне обличчя України, її промисловий потенціял. Таж серед нас є інженери, що працювали на шахтах Донбасу і в цехах металюрґійних та машино-будівельних заводів, є металюрґи і гірники, механіки і будівельники. Вони знають реальний образ нашої Батьківщини і можуть допомогти нам. Треба лише комусь за це взятися. ДОБРУС хоче почати цю невідкладну справу, організувавши в Ню Йорку цикль лекцій з промислової географії України. Не сумніваємося, що нашу ініціятиву підхоплять і інші громади.

Наш цикль лекцій започатковуємо такими темами: 1. Корисні копалини України (геолог Дражевська), 2. Донбас (інж. М. Хемич), 3. Пороги і Дніпрельстан (інж. Гайдамака), 4. Півд.-Укр. канал, Кахівська електрівня, полезахисні смуги і наводнення (інж. Г. Колодій). Надіємося, що українська нюйоркська громада виявить увагу і зацікавлення до наших лекцій, а молодечі організації подбають про ретельне відвідування лекцій їхніми членами.

А. Гудовський
(к/о реф. Г. Укр. ДОБРУС)

Вол. Дорошенко

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В ЗДА

(1)

Подана нижче статистика української преси в ЗДА опрацьована за станом її в 1953 на підставі збірок бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка (американський відділ) та інформацій, одержаних упорядчиком від різних осіб про ті публікації, що їх бібліотека не діставала.

Статистичний виказ обіймає як публікації українською мовою, так і англомовні, але видавані українськими установами, головно церквами.

Містить він публікації не тільки періодичні, що виходять точно в означені речинці, але й так звані тяглі, себто видавані хоча й неперіодично, а в різних відступах часу, але постійно, як от серійні публікації наших наукових установ, що появляються хоч і не в означеному речинці, але стало.

В виказі прийнотовані не тільки ті часописи, що виходять за передплатою, або взагалі розраховані на продаж, себто на широкого читача, але й органи різних установ, товариств та організацій, що видаються на правах рукописів і призначені для внутрішнього вжитку членів цих інституцій. Це різні бюлетені вибивані здебільшого на циклостилі, зокрема роздавані безплатно при церквах парафіянам, або бюлетені партійно-політичних, фахових та інших організацій і товариств, часопи шкільні — учнівські, та різних пластових гуртків. Хоча вони призначені виключно для свого кола читачів і звичайно не йдуть на ринок, а не раз писані від руки, проте своєю періодичністю або тяглістю безперечно належать до преси, хоч би й як перечили цьому деякі „знавці" бібліографії з-поміж редакторів або видавців цих листків, і тому обов'язково повинні бути включені в її реєстр.

На жаль, такого роду публікації у великій мірі були недоступні для впорядчика, бо видаються вони часто-густо в дуже обмеженій кількості, в продаж не йдуть, а розходяться між членами даної організації, і добути їх для бібліотеки іноді майже неможливо, тим більше, що видавці цих бюлетенів самі не дбають про їх збереження, не переховують у своїх архівах (яких здебільшого й не існує!) й не розуміють заходів бібліотеки НТШ у цьому напрямі, і або відмовляються присилати свої публікації до бібліотеки, або просто не відповідають на її звернення.

Тому подана нижче статистика неповна й подекуди неточна, бо в багатьох випадках довелося брати відомості про той чи інший орган із других або й третіх рук, а не з автопсії. Та все ж упорядчик не цурався брати їх під увагу, щоб усе ж таки зафіксувати їх існування, сподіваючися, що оці рядки спонукають байдужих до справи збереження й реєстрації виданих ними друків, посилати їх до бібліотеки. Проте, не зважаючи на згадані недоліки, поданий нижче статистичний виказ є в згаданих вище обставинах безумовно першим щодо повноти реєстром української преси на вільній землі Вашінґтона.

До виказу влучено либонь усю видавану українською мовою пресу, незалежно від її змісту й напряму. Не тільки національно-українську, але й публікації федералістичні, совєтофільські, або тих наших земляків з Закарпаття, що тримаються ще старої назви русин. Очевидно в реєстрі поминено ті органи, які спотвореним на московський лад жарґоном, так званим „язичієм", оплювують усе українське во славу Єдиної Неділимої.

Далеко більше браків має реєстр англомовних друків, головно бюлетенів наших церков без різниці віровизнання. Отже за зібраними упорядчиком матеріялами й інформаціями торік було в ЗДА 132 органи преси. Поділяються вони так: I. За періодичністю: щоденників — 3, тижневиків — 19, двотижневиків — 5, місячників — 45, двомісячників — 3, квартальників — 11, піврічників — 2, річників — 4, тяглих — 41. II. За змістом: Загального змісту — 11, наукових — 5, інформаційних — 2, фахових — 8, жіночих — 2, гумористичних — 2, партійно-політичних — 13, шкільних (учнівських і закладових) — 11, пластових — 20, юнацьких — 6, церковно-релігійних — 46 (в тому числі католицьких — 27, православних — 15, євангелицьких — 4) та карпато-українських — 7 (чисто українських — 2 і „твердоруських" — 5).

Але в цьому чисто формальному виказі можна зробити деякі поправки. Отже кількість католицьких органів трохи збільшиться, коли додамо до неї щоденник „Провидіння" — „Америка", і часописів, призначених для карпатських українців, буде не 27 а 35. Православна преса збільшиться одним часописом, якщо додамо до неї орган „Народної Помочі" — тижневик „Народне Слово". Пластових органів буде властиво 22, бо при квартальнику „Молоде Життя" виходять ще два окремі часописи („Готуйсь" і „Краса і Сила").

III. За мовою було: українською — 84, англійською — 49 (головно церковно-релігійні й шкільні).

IV. За способом розмножування: друкованих типографічним способом — 56, циклостилевим — 77 (головно парафіяльні, пластові, фахові й партійні).

V. За давністю іміґрації — видань „старих" іміґрантів — 64 (щоденники й місячники), в тім числі 47 англ. мовою, і „нових" — 69, в тім числі 2 англ. мовою (здебільшого неперіодичні бюлетені).

VI. За місцем видання: Ню Йорк — 33, Филаделфія — 18 (в тім числі 6 — Факс Чейз), Дітройт — 12, Бофало — 7, Стемфорд і Шикаґо — по 5, Мінеаполіс — 4, Арнольд МекКіспорт, Скрентон і Слоатсбурґ — по 3, Бруклин, Йонкерс, Лорейн, Ню Бритен, Омаго й Честер — по 2. Не вичисляю інших 25 місцевостей, де виходило по одному часопису, головно церковні бюлетені.

(Закінчення буде)

ПЛАТНІ АМЕРИКАНСЬКИХ ГУБЕРНАТОРІВ

Законодатні установи Нюйоркського стейту поставили внесок, щоб платню губернатора піднести до 50,000 долярів річно, а віце-губернатора до 20,000. Коли цей закон буде ухвалений, то це були б найвищі губернаторські й віце-губернаторські платні в усіх стейтах ЗДА. Губернатори Ню Йорку, Пенсилвенії і Каліфорнії досі діставали по 25,000 долярів річно. Після них найвищу річну платню діставав губернатор стейту Мічіґен (22,500), а губернатори Массачусетс, Огайо і Ню Джерзі тільки 20,000 долярів. Заступники губернаторів дістають по 10,000, 14,000 або 15,000 долярів річно.

Ірина Павликовська

ВІДВІДИНИ УКРАЇНЦІВ В ЕВРОПІ

(Репортаж)

(2)

Бельгія

У Бельгії перебуває під цю пору коло 5,000 українських емігрантів. Це переважно робітники - шахтарі з-поміж скитальців. Тільки невелика частина — це українська еміграція по першій світовій війні. Українська еміграція в Бельгії була багато численніша, але більшість її виїхала, бо тут не. мають вони змоги змінити праці. А також ні вони, ні їхні діти не мають виглядів на одержання громадянства.

Разом з п. М. Димою ми познайомилися з працею Українського Допомогового Комітету, а також зустрілися з головою Союзу Українців у Бельгії (СУБ). На терені Бельгії працюють дві допомогові організації, а саме УДК і ОУБ. Крім того жіноча організація Об'єднання Українок Бельгії (голова п. З. Витязь), СУМ та кооперативна організація „Дніпро", що успішно розвивається.

Цього року УДК спільно з жіночою організацією ОУБ зорганізували дитячу оселю. Бельгійські власті не хочуть дати їм на цю ціль жадної допомоги. Їм потрібна допомога для сплачення боргу за оселю.

Разом з п. Димою ми відвідали українську громаду в Льєжі, де є тепер один з найбільших осередків. На сходинах ми розповіли про життя і працю українців за океаном.

Недалеко Льєжу є дім для старців, в якому живе 10 українців. Ми мали нагоду говорити з ними, і вони казали, що потребують допомоги, бо ця установа існує з милостині мешканців міста.

Відвідали ми також Студентську Громаду в Лювені, де стараннями преосв. Архиєпископа І. Бучка 20 українських стуентів дістають стипендію і мають змогу студіювати в тамошньому університеті. Вони живуть в українському гуртожитку. На нас цей осередок зробив якнайкраще враження.

Беручи під увагу можливості праці й перенаселення, ми намовляли наших емігрантів виїжджати до Канади. Але в численних випадках в поодиноких членів родини, появилася туберкульоза, через це ціла родина не може виїхати. Заробітки в Бельгії не найгірші, але їх вистачає лише на життя та біжучі витрати, а на чорну годину нічого зложити не можна. При такій самій праці за океаном люди за короткий час забезпечують себе на старість.

Німеччина

Я залишила Німеччину в 1950 році і коли повернулась до неї — не впізнала. Зайшли великі зміни. Німеччина сильно відбудувалася, кипить рух і життя. Видно добробут, склепи повні товару і харчів. У містах повно нових авт. Старі церкви відновлено, завішено давні вітражі й образи. На площах, де стояли руїни, сьогодні нові модерні будинки. На виставці, яку якраз в цьому часі уладжено в „Феркерсавстеллюнґу", показано нові моделі залізничих вагонів. Люксусові електричні уладження модерних домів не уступають ні в чому американським. Словом, Німеччина відбудовується цілою парою.

На цьому тлі тим сумніше виглядає життєва дійсність залишенців.

На основі підрахунку ЦПУЕН в Мюнхені в американській зоні, й Українського Представництва в британській зоні, в Німеччині є понад 25,000 залишенців. В більшості це старці, інваліди, хворі й їхні родини. Лише мала частина є таких людей, що з різних причин покищо не могли виїхати. Великою трагедією є те, що одна хвора особа в родині часто здержує виїзд усіх інших членів родини. Я зустрічала також розділені родини — хворі в санаторії, а родина в ЗДА.

(Продовження буде).

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

О. Мельниченко

ХРОНІКА БОСТОНУ, МАСС.

Мабуть вперше в історії Бостону українські свята і пам'ятні дні відзначаються громадно по здалегідь устійненому плянy. Цей єдиний плян був підготований Відділом УККА та затверджений на поширеній нараді церковних і громадських організацій Бостону і околиці, ще 20-го вересня 1953 року. Пляном предбачено ролю і повну ініціятиву для кожної організації, в єдиному громадському житті українців Бостону. Цим шляхом усунено різні непорозуміння між організаціями та скорочено до мінімуму безліч засідань та дискусій перед організацією окремих свят та пам'ятних подій, котрі мали місце раніш. Так, виконуючи плян, було уже переведено:

1. Річниця У.П.А. 25-го жовтня 1953 р., — організував Осередок СУМА;

2. Листопадове Свято та 700-ліття м. Львова, 8. листопада 1953 р., організував Відділ УККА.

3. Пам'ять 359 укр. вояків, 21 листопада 1953 р., організував Відділ О. б. Вояків Укр. Армії.

4. Свято Державности і Соборности, 24 січня 1954 р., організував Відділ УККА.

5. День пам'яти героїв Крут, 31. січня 1954 р., організував Гурток Студентів та Філія ОДУМА.

Ведеться підготовка до переведення свят:

а) Пам'яті Гол. Команданта УПА в дні 6. березня 1954 р., організує ООЧСУ та СУМА;

б) Шевченківського Свята в дні 14. березня 1954 р., організує Відділ УККА.

Різдво Христове та спів колядок соборним хором українців Бостону.

В умовах американського життя, Різдво більшістю українців в Америці святкується два рази; перше, разом зі всіма американцями по новому стилю, а друге по старому стилю. Хоч на наше Різдво в Америці є звичайні робочі дні, переважаюча більшість українців не працювали, а прийшли до церков, котрі в цей день були переповнені. Користуючись тимчасовим перебуванням в Америці при Гарвардському Університеті, п. д-ра Мирослава Антоновича, що приїхав з Голляндії, Відділом УККА було організовано соборний хор українців Бостону, під диригуванням д-ра М. Антоновича. Д-р М. Антонович викладає музику і спів в Університеті Голляндії, де має хор, з котрим виступає і по іншим державам Европи. За короткий час, завдяки своїм мистецьким здібностям, д-р М. Антонович підготував Український Хор Бостону для виступу з українськими колядками в американському суспільстві під час Різдва Христового 1953 року. Хор складався з 42-ох співаків обох віровизнань та різних політичних переконань. 19. грудня хор мав виступ в Інтернаціональному Інституті Бостону, 20. грудня 1953 р., в бостонському Парку біля Стейтового Будинку та на радіостанції WBZ, а також спів колядок записано на платівки. Мистецьке виконання українських колядок одержало гарну оцінку американського суспільства. Тріюмфом виступу хору, зі співом колядок, був спів на Різдвяному Вечорі для українського громадянства Бостону, 3-го січня 1954 р. Цей вечір, крім співу колядок, поширився і на інші співи українських пісень та окремі сольоспіви. Д-р М. Антонович, під власний акомпаніямент, заспівав сольо „Мій Краю" та „Гетьмани", інші співаки хору також заспівали сольоспіви: Лариса Діяк, Степан Головатий, Анастасія Калиниченко, сестри Ангелина і Ірина Данилевич, Катерина Петрів і навіть 70-тилітня бабуся п. Катерина Ботулинська. Тепло та щиро прощались співаки та громадянство з д-ром М. Антоновичем, котрий залишає Бостон і відїздить до Голляндії. Слово щирої подяки сказав Голова Відділу УККА п. О. Мельниченко та передав подарунок від Відділу УККА, від хористів подарунок передала п. І. Данилевич. Хвилююче слово взаємної подяки сказав д-р М. Антонович, дякуючи всім за співпрацю, щедрі подарунки та миле відношення в час перебування його в ЗДА.

Вистава „Назар Стодоля".

Силами об'єднаного Драм-Гуртка при Відділу УККА під режисурою й музичним оформленням п. Миколи Калиниченка, 17-го січня 1954 р., було поставлено п'єсу „Назар Стодоля" (слова Т. Г. Шевченка, музика Ніщинського). Ролі виконували: Назар — Гриценко Г., Галя — Данилевич Ірина, Хома — Литвинів Володимир, Стеха — Безкровна Євгенія, Вечернича мати — Калинеченко Анастасія, Гнат — Грінченко Степан, Кобзар — Сокаревич Степан. Свати — Демуш Павлота та Беленчук Степан, танці під керівництвом Гриценка Григорія. П'єса була поставлена на належному мистецькому рівні. Особливо належить відзначити гарне виконування роль: Хоми — Володимир Литвинів, Галі — Ірина Данилевич, Вечернича мати — Анастасія Калиниченко, Стехи — Євгенія Везкровна та Гната — Степан Грінченко. Козаки та дівчата на вечерницях, гарно виконували співи та танці, особливо гарно виконав сольотанок Василь Лищук. Найбільше признання належить невтомному мистецькому працівникові в Бостоні п. Миколі Калиниченкові, який своєю режисурою й музичними здібностями, з аматорів виховує дійсних артистів. Підготовляється і в недалекому майбутньому буде поставлено оперету „Наталка Полтавка".

Свято Незалежности й Соборности України.

36-ті роковини проголошення Державної Незалежности та 35-ті роковини Соборности Українських Земель відсвятковано в неділю, 24-го січня 1954 р., в німецькій церковній залі. В церквах відслужено Молебні на інтенцію українського народу, а в УПЦеркві Святої Трійці, після Молебня, зібрано $80.25 до фонду Українського Державного Центру на вигнанні.

Академію, яку започатковано відспіванням американського гимну збірним хором з дорослих і дітей, відкрив голова Відділу УККА в Бостоні п. О. Мельниченко коротким вступним словом. Покликавши Президію Свята, він сказав про значення для України і українців історичних Актів 22-го січня 1918 та 1919 років. В своєму слові він згадав про тих, котрі життя віддали за Україну, й свіжу смерть Президента УНР на вигнанні бл. п. Андрія Миколаєвича Лівицького, пам'ять якого вшановано вставанням з місць та хвилиною мовчання. На внесення п. О. Мельниченка одноголосно схвалено Зборами і вислано від імені Зборів на руки Голови Виконавчого Органу УНРади д-ра Степана Витвицького в Мюнхені — Німеччина, співчуття з приводу смерти Президента УНР Андрія М. Лівицького.

Потім п. О. Мельниченко покликав на голову ведення Зборів п. Йосипа Харину. Реферат в англійській мові виголосив студент Гарвардського Університету п. Ярослав Вілінський, з'ясовуючи значення історичних Актів 22-го січня 1918 та 1919 р. та здемаскувавши фальшування Москвою Переяславського договору, 300-ліття якого Москва святкує в цьому році. Довшу промову виголосив американський гість, клерк суду, п. Томас Дорґан. В своєму слові згадав він безліч прикладів аґресивности московського комунізму та закликав до боротьби проти п'ятих колон комуністичної Москви в ЗДА, запевняючи, що американський нарід і уряд змагають допомогти всім поневоленим Москвою народам стати вільними і незалежними, в тім числі й Україні. Від Вірменсько - Американського Комітету довшу промову виголосив редактор „Гаеренік Віклі", п. Джеймс Мандаліан. Хвилююча була його промова, як представника братнього з українським поневоленого вірменського народу, котрий віддав почесну хвалу українському народові за його невтомну боротьбу за свободу і незалежність. Подиву заслуговує те, що п. Д. Мандаліан опов'в правдиву історію України та її географічне, економічне, релігійне та культурне значення на Сході Европи взагалі, а спротив народу проти московського імперіялізму й комунізму — особливо, що повсякчасно непокоїть Кремль та всіх російських імперіялістів. Від Латвійсько-Американського Комітету промовляв д-р А. Слутте, вітаючи українців та запевняючи їх про дружбу латвійського народу в загальній боротьбі проти московського окупанта за звільнення України, Латвії і всіх поневолених Москвою народів. Свою промову закінчив по-українськи: „Хай живе Україна"! Змістовий реферат в українській мові виголосив учасник Визвольних Змагань та учасник подій 22-го січня, інж. Іван Влудимко.. У своїй доповіді він подав повну історію визвольних змагань українського народу та значення Актів проголошення Державної Незалежности України і Злуки Українських Земель, 22-го січня 1918 та 1919 років.

Голова Зборів п. Й. Харина прочитав привітання від посадника м. Бостону п. Джана Б. Гайнеса, а п. А. Варанник відчитав Звернення від В.О. УНРади та від УККА, видані з нагоди роковин 22-го січня. Резолюції відчитав студент п. Я. Вілінський і їх схвалено одноголосно.

В концертовій частині виступили діти школи — Пласту, під керівництвом п. Я. Щигрина, в українських строях, та мило заспівали „Боже, що дав нам ту днину", а дівчинка Г. Франківська продеклямувала „На зміну". Ірина Турчинець деклямувала „22-го січня". Маленька Галина Варанник продеклямувала „Київ". Лариса Діяк заспівала сольо „Місяцю ясний" при акомпаніяменті п. Лисенка. Були танці малих дітей, брата і сестри — Людмили та Віталія Безкровних. Танцювали вони три танки, разом і в одиниці, в різному вбранні, і в подарунок отримували хвилі оплесків. Молода родина панства Безкровних заслуговує на признання, що виховує і вчить своїх дітей, з котрих будуть гарні артисти. На святі було присутніх до 450 осіб. Закінчено його відспіванням всіма присутніми українського гимну: „Ще не вмерла Україна".

Панахида.

В неділю 31-го січня в Українській Православній Церкві Бостону Протоієрей о. Іван Данилевич, при переповненій парафіянами церкві відслужив Панахиду за душу бл. Президента УНР Андрія М. Лівицького. Отець І. Данилевич сказав жалібне слово. Зібрано $54.00 на побудову пам'ятника на могилі покійника.

Крути.

31-го січня 1954 р., 136 Арлінґтон вул., в Бостоні, Студентський Гурток та Філія ОДУМ-у відзначили погибших студентів під Крутами. Змістовий реферат виголосив студент п. Я. Вілінський, з'ясовуючи трагедію та історичне значення Крут. В. Колоскова деклямувала „Скрізь плач" (Л. Українки), Л. Височанський „Пролог до Мойсея" (І. Франка), Л. Діяк „Усе" (О. Теліга), а сестри І. та А. Данилевич заспівали „Повій вітре в Україну" та „Зірвалася хуртовина", при акомпаніяменті мами Н. Данилевич. Закінчився спомин Героїв Крут відспіванням „Ще не вмерла Україна".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Ювілейний Концерт і Бенкет У. Н. Союзу

Дня 21 лютого відбудеться тут, старанням Ювілейного Комітету Відділів УНСоюзу Концерт і Бенкет з нагоди 60-річчя цієї організації. В концертовій програмі візьме участь Хор ООЧСУ під управою д-ра В. Кушніра, солістка пані Ірина Войко-Якима та піяністка п-на Надія Дячун, а святочну промову виголосить головний предсідник УНСоюзу, п. Д. Галичин. Обід на Бенкет приготовить фаховий український кухар. Члени Комітету уважають, що вони зробили все потрібне і можливе, щоб Ювілей випав якнайкраще. Тепер обов'язок спадає на членів-союзовців, щоб вони масово прийшли на Концерт і закупили наперед білети на Бенкет.

Як від появи першого числа „Свободи" й зорганізовання Українського Народного Союзу 1894 року починається історія української спільноти на вільній землі Вашинґтона, так само можна сказати й про українську громаду в метрополії Дітройт. Бо від появи першого, 175 відділу УНСоюзу, який зорганізовано у західнім Дітройті 47 років тому, почалася релігійна й політична праця у нашій метрополії. Національно-свідомі громадяни, що гуртувалися при відділах УНСоюзу, збудували своїми мозольними руками наші церкви й народні доми. Навіть самі українські католицькі священики організували відділи УНС, щоб мали на чім оперти їх працю у розбудові релігійного життя.

На союзовців у метрополії Дітройту спадає вся праця, починаючи від збірок на Рідну Школу, Українських Інвалідів та оборону української справи, а на протестах проти засуду академіка Єфремова, голоду в Україні, пацифікації у Галичині і т. п. кінчаючи. Тепер вони обходять свій ювілей.

Пригадується ще раз тим, що досі не купили білетів на Бенкет, щоб негайно це зробили, бо завідувач кухні мусить дати замовлення, 7 днів наперед, на кілько осіб приготовити обід. Не відкладайте купування білетів до послідного дня, бо тоді буде запізно. За білетами на Бенкет зголошуйтеся до своїх відділових урядників.

За Ювілейний Комітет

Іван В. Іванчук, Прес. Реф.

Пам'яті Ольги Басараб

Цього року минає 30 літ від мученичої смерти Ольги Басараб, закатованої в польській тюрмі дня 13 лютого 1924 року. Ольгу Басараб замучили за те, що вона жила для свого народу, за те що тримала високо прапор української державности.

Дух Ольги Басараб невмирущий. Пам'ять великої жінки-героїні живе і житиме завжди серед нашого народу і закликатиме до праці, посвяти, до змагу за краще завтра української нації.

Рік - річно українці розкинені по всіх закутках світу, згадують її світлу постать. Зокрема українське жіноцтво згадує з великою пошаною і гордістю велике ім'я жінки-героїні, яка стала символом невгнутости української жінки в боротьбі з окупантами.

Заходами Злучених Жіночих Організацій східньої частини Дітройту: Союзу Українок Америки (від. 5, 26, 31), Українського Золотого Хреста (відділу 34), Клюбу Шкільних Матерей при парохіяльній школі, Жіночої Секції при Ветеранському Пості В. Мельник, Сестрицтва Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії і Апостольства Молитви, українська громада Дітройту відсвяткує роковини Ольги Басараб в неділю 28 лютого. В год. 3-ій попол. відправиться Панахида в гр. кат. церкві, а опісля в год. 4-ій попол. відбудеться святочна академія в шкільній авдиторії. Комітет робить старання, щоб в програмі свята взали участь найкращі мистецькі сили.

М. К.

Йонґставн, О.

Академія 22 Січня.

Українці міста Йонґставн, Огайо, зібралися на заклик місцевого Конґресового Комітету дня 24 січня ц. р., щоб вшанувати 36 роковини відновлення Української Державности та 35 річницю Соборности Земель Українських. Невелика заля православної парафії св. апостолів Петра і Павла ледве уміщує зібраних. Настоятель парафії о. В. Олійник виголошує вступне слово, в якому інформує зібраних про ще одну сумну дату в житті українців. Відійшов від нас до іншого світу Президент Української Народної Республіки в екзилі, Андрій Лівицький. Всі зібрані встають і однохвилинною мовчанкою вшановують покійного державного мужа. На внесок Ф. Тимінського зібрані схвалюють вислати співчуття голові В. О. УНРади д-рові Витвицькому. Після того хор „Бандурист" під керівництвом Ф. Тимінського з мистецьким смаком виконує — „Владико неба і землі", „Там за тихим за Дунаєм" й інші точки мистецької програми. Пані Войтович з великим надхненням деклямує „Поляглим за Волю". Проте найціннішою точкою є святочний реферат, виголошений головою УККА на зах. Пенсилвенію інж. М. Комічаком. Він говорив: „У кожного свідомого українця радіє серце, коли він почує слова проголошені на Софійському майдані золотоверхого Києва у січні 1918 та 1919 роках. Події того часу потрясли всією Україною. Кров'ю пролитою за завершення тих подій, записані вони до новітньої історії України і жадний окупант, жадна сила не в стані затемнити ці світлі сторінки.

К. Омельянович.

ІВАН ДУБИНЕЦЬ

Нещасливий випадок вирвав з наших рядів Івана Варфоломійовича Дубинця, людину високо - культурну і скромну, високосвідому і активну. Жаль стискає серце...

Тяжко примиритися з сумним фактом, бо смерть прийшла так несподівано, а також тому, що Дубинців у нас мало, дуже мало, а вони потрібні, як зразок правдивої громадської людини, як моральна підтримка для ліпших і як доктор тим, що їх девізом є — „моя хата з краю..."

Ми маємо дуже мало таких громадських діячів, що без самореклями й амбіцій несуть тягар буденної і жертвенної праці для громади, для ідеї, відсуваючи власні інтереси і потреби на друге місце.

А Покійний Іван Дубинець, саме був таким натхненим ідеалістом, що всього себе присвятив громадській праці у високому значенні цього поняття.

Пригадую одну розмову з ним. Я казав, що він — добрий геолог і автор кількох фахових праць — міг би влаштуватись ліпше, як багато наших фахівців, але Іван Варфоломійович безапеляційно відповів мені: „Я — політичний емігрант і приїхав до Америки не для того, щоб робити кар'єру. Тому хочу в міру моїх сил попрацювати для української справи, розкривати світові страхіття большевизму".

І Він працював наполегливо і безкорисно. Згадаймо хоча б його працю в ДОБРУС-і. Він був одним з його засновників, під його проводом ДОБРУС зробив багато корисної праці, особливо для розкриття світові трагедії голоду і Вінниці. Чи всі знають, що проф. Дубинець залишив майже готову до друку книгу — велику збірку документів про голод, де зібрано багато свідчень і матеріялів з підсовєтської преси. Це забрало в Покійного 1,000 годин муравлиної праці. Замість того, щоб писати якусь цікаву фахову працю, Він довгими годинами і днями перегортав пожовклі сторінки старих газет, або опрацьовував малописьменні, нерозбірливі дописи свідків голоду, що надходили з усіх країн нашого поселення. І Він це робив, бо цього вимагала справа — наші національні інтереси. 1,000 годин так скромно пожертвованих для ідеї, відірваних від заслуженого відпочинку після фізичної праці...

У нас Дубинців мало, дуже мало, і ми не вміємо їх цінити, а вшановуємо аж тоді, коли вони від нас відходять .. „Блаженні чисті серцем" — співають у церковній пісні. Іван Варфоломійович мав таке чисте серце, що його зберіг і під час підсовєтського життя, і на большевицькій каторзі. Цілюще проміння цього чистого серця відчували всі, з ким він працював.

Нехай же пам'ять про цього зразкового громадянина і патріота нагадує нам про наші обов'язки перед Батьківщиною і кличе до спільної дії.

Наш обов'язок — видати його працю про голод, що буде Йому найкращим пам'ятником, а національній справі на користь.

Спи спокійно, Дорогий Товаришу, в американській землі! Ти заслужив, щоб Твої останки перевезли до Твого рідного Медвина, але навряд чи це буде здійснене.

А. Гудзький

Український Літературно Мистецький Клюб

Ню Йорк 149. 2-га Ев.

В Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбудеться в п'ятницю 12 лютого ц. р. Авторський Вечір Людмили Івченко. Її твори читатиме Микола Понеділок. Початок о год. 8 веч.

• ПРАЦЯ •
Help Wanted—Female

ДОСВІДЧЕНІ
ДО ШИТТЯ НА МАШИНАХ.
Стала праця, добра заплата.
Платні вакації і свята.
A & S TRANI SPORTWEAR, Inc.
425—13th St., Union City, N. J.

ОПЕРЕЙТОРКИ ДО СУКОНОК
Добра платня, стала праця.
Jerry Gilden Specialties
6303 Hudson Avenue
West New York, N. J.

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ "STAFF"
Реєстровані з дозволом практики, приватний психіятричний шпиталь. Виімкові користі. 40 год. на тиждень, поміч в недузі, свята, сусп. забезпечення, прання, 3-тижневі вакації. $20 додад. за веч. зміну і ще $10 за нічну. Добра платня. Всі зміни до вибору. Голос.: "Directress of Nurses," Fair Oaks, 19 Prospect St., Summit, N. J.

„MERROW" ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені в шитті "Polo" сорочок. Всі секції — праця на штуки. Стала праця з платними вакаціями.
CAROL JOY SPORTSWEAR
1542 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

ДО ПРАСУВАННЯ І СКЛАДАННЯ СОРОЧОК
Досвідчені — добра платня, платні свята. приємне окружен.
WILLING'S
Laundry Service, Inc.
601 65th St., West New York, N.J.

• РОЗШУКИ •

ДАНИЛА ФЕДЯ родж. в с. Мігова пов. Добромиль і **МОЩОРА ІВАНА** родж. в Америці, пошукує в Америці **ДМИТРО ГЕРЕГА**, син Фрузини і Михайла із Мігови, пов. Добромиль. Відомості про них писати на адресу: **DMYTRO GEREGA c/o P.S.T.K., 707 Steveston H'way RRI Steveston, B. C. Canada**

Машинки до писання
УКРАЇНСЬКІ И АНГЛІЙСЬКІ
з подвійною азбукою
(Українська й Американська)
НАЙКРАЩИХ МАРОК
HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

• КУРСИ — НАУКА •

ОРҐАНІЗУЄТЬСЯ НА ТЕРЕНІ ФИЛАДЕЛФІЇ
КУРС ТЕХ. КРЕСЛЕННЯ
та
BLUE PRINT READING
Писемні зголошення слати на адресу:
"TECH. KRESLENNIA"
1219 Wingohocking Street
Philadelphia 40, Pa.

• MISCELLANEOUS •

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА
матраців і „студіо ковчів"
Виготовляємо покривала на меблі.
M. KOCHMAN
67 Wagner Pl., Irvington, N. J.
Call ES 2-5197

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

З'ЇЗД МОВОЗНАВЦІВ У ШІКАҐО

Найперше, що таке Шікаґо? Це велитенська потвора, якої найдовша вулиця довжини шісдесят американських миль, по вислові одного шікаґовця, що вважаємо побільшенням справжньої довжини щонайменменше вдвоє. Таке перше враження з Шікаґо. Не одному між його хмародерами закрутилась голова із-за багатства, іншому із-за невдач. Шікаґовські хмародери скупчені в одному місці. Крім того, домики за домиками виповнюють чотиримільйонове місто. Маємо враження, що тут більше можливостей прожитку, включно із заробітками, ніж у східних стейтах, бо навіть „дід і баба" набули хату по чотирьох літах. Отже, поняття Шікаґа, як потвори, не виправдується. Коли додати до того, що Шікаґо положене над великим озером, то його притягаюча сила збільшується.

У Шікаґо найбільш розкішні бурлескні театри — мабуть найкращі в Америці.

Українське життя досить тут оживлене. Є українські курси при церковних школах. Вони добре розвиваються. Хочете зустріти знайомих, то на те одинока можливість: у місцевих організаціях, в п'ятницю, суботу і неділю ввечері. В інші дні — дайте їм відпочити дома по праці. Як з інтеліґенцією? Дехто бере участь в громадському житті і здобуває признання. Дехто забився в нору і звідтам ніде не показується. Є між ними високовартні люди, яких знання і досвід придалися б, та про те нема кому подбати. Про це не клопочуться ті, що зажили виґідним життям, а думають тільки, як збільшити власний добробут.

Професор Ярослав Рудницький успів приїхати в неділю, 27 грудня 1953 і для його доповіді знайшлася група цікавих, що і дискутувала над доповіддю. Стан українознавства в ЗДА і в Канаді був темою доповіді. Слідуючого дня (28. XII), на З'їзді Американського Товариства учителів слов'янських і східньо-европейських мов, мали доповіді проф. Я. Рудницький, доцент д-р Володимир Безушко і д-р Іван Сидорук. Д-р Рудницький поділився своїми спостереженнями про українські бібліотеки Канади, в цьому і про приватні збірки. Він був у змозі роздати приявним найновіші видання УВАН. Помітне враження зробила доповідь д-ра В. Безушка про Лесю Українку. Доповідач зазначив, що в тому році минуло сорок років з дня смерти письменниці. Він послався на вислів д-ра Персивела Конді, який бачив у Лесі Українці найбільшу письменницю, що її видали західні літератури. Простудіювання її творів тепер уможливлене перекладом деяких творів на англійську мову (1950) і виданням дванадцятьох томів в оригіналі, у Ню Йорку (1953). Відзначив твір „Бояриня", що вносить нові риси до характеристики українців і росіян. Обговорив, між іншим, твір „Адвокат Мартіян" і поручив цей твір до вистав у гай скулах та каледжах.

Дальшим доповідачем був д-р І. Сидорук. Він говорив про Гердера і слов'ян, вносячи в дискусію деякий незнаний матеріял. Д-р Сидорук говорив ще про слов'янські назви в Шікаґо — в „Товаристві назвознавства".

Д-р Рудницький говорив у „Товаристві новітніх мов" про українську мову і її діялекти в Канаді, подаючи вислідн своїх студій в цій ділянці. В цьому самому товаристві д-р В. Безушко і д-р Я. Рудницький взяли участь у дискусії над доповіддю проф. Стилмена, про Миколу Гоголя. Д-р Безушко відмітив, що є два Гоголі: один героїчний, що зискав світову славу — до р. 1842, другий трагічний, що перечив те, що написав передше. Вислови обох Гоголів не є рівновартні. Не можна розглядати Гоголя тільки як мрійника, бо він за висловом близьких йому людей (напр. Аненков), був дуже практична людина. Постаті Манілова не можна змішувати з ідеалістичними аспіраціями, бо це неґативний тип. Остаточну оцінку доповіді можна дати по її появі друком.

Під кінець треба зазначити, що українцям треба брати участь у з'їздах, бо неприсутні не мають рації. Доповіді на з'їздах не все вартісні і бувають химерні. Укразнці цікавими і вартісними доповідями здобудуть слухача.

Учасник

• ПРАЦЯ •
Help Wanted—Male

ДЕРЕВООБРОБНІ РОБІТНИКИ, Механіки і різного рода монтувальники. Побажані з досвідом.
MERIT DISPLAYS CO.
3 East 26th St., Paterson, N. J.
See Mr. Zimmerman.

МЕХАНІК—
досвідчений в чищенні і зішкрабуванні металевих моделів.
MERIT DISPLAYS CO.
3 East 26th St., Paterson, N. J.
See Mr. Zimmerman.

• МЕШКАННЯ •

ФИЛАДЕЛФІЯ.
Чудова кімната для самітнього.
Всі вигоди.
Окремий вхід. 2-ий поверх.
Френклин вул. коло
GIRARD AVENUE
Phone: ST. 7-6639

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
нашим дітям під ялинку це книжка історичних оповідань для дітей і молоді Володимира Барагури
„МЕЧ І КНИГА,"
Ціна $1.75.
Замовляти в
SVOBODA
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського, відд. 219, повідомляє своїх членів, що чергові місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 7:30 ввечорі, в церковній залі під ч. 675 South 19th St., Newark, N.J. Будуть важні справи до полагодження, між ними вибір делеґатів на Конвенцію, тому просимо всіх членів явитися на зборах. — Уряд.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. — Бр. св. Івана Хрестителя, відд. 247, відбуде місячні збори в четвер, 11-го лютого, о 7-ій год. веч., в церковній залі св. ап. Петра і Павла, 625 So. Heald St. Просимо всіх членів прийти. Буде вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу. Кожний неприсутний член буде караний після статуту. — М. Маср.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Т-во Українська Січ, відд. 54, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 14. лютого в залі Wallingford Post, 261 Center St. напроти Wilkinson Theatre. На порядку дня вибір делеґата на конвенцію і звіти за минулий рік та інші важні справи. — А. Ґура, предс.; В. Салабай, кас.; А. Маланчук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Любов", відд. 45, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1. попол. На цих зборах буде вибір делеґатів на 23. конвенцію УНСоюзу. На річних зборах вибрано такий уряд: М. Дубас, предс.; М. Сеник, секр.; А. Гарасим, кас.; В. Стриковський, С. Маделюс і С. Бриндзей, контр. комісія. Пригадуємо, що члени повинні самі приносити свої вкладки на час, що для вигоди членів секретар буде побирати вкладки кожної неділі в Народнім Домі, від год. 12. до 2. попол. В разі недуги, вкладки можна післати поштою на адресу секретаря: Nicholas G. Senek, 130 E. Wyoming Ave., Phila 20, Pa. Tel. GL 5-6068.

ЛУДЛОВ, МАСС. — Т-во ім. І. Франка, відд. 253, повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться 14. лютого о 1. год. попол., в церковній залі при Лакланд Ст. Поза денним порядком нарад, передбаченим статутом, буде також вибір делеґата і його заступника на найближчу конвенцію У. Н. С. Просимо всіх членів прибути! — П. Павлів, предс.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори В-ва св. Володимира, відд. 130, відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 8-ій ввеч., в залі Укр. Кат. Ветеранів. Проситься всіх членів обов'язково прибути на збори, на яких буде вибір делеґатів на 23. конвенцію УНС. Виправлення помилки: На річних зборах вибраний І. Серединський зас. предс., а не Дроботій як було подано. — І. Малець.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Т-во „Вільна Україна", відд. 200, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 8. веч., в Українській Клюбовій Залі 91-20 — 95 Евеню. Пригадуємо довгуючим членам, щоби заплатили свої залеглости, бо впротивнім разі будуть позбавлені права голосування. Буде вибір делеґатів на 23. конвенцію УН Союзу. На зборах можна набути Ювілейну Книгу УНС „Українці у Вільному Світі". На річних зборах 9. січня вибрано уряд на 1954 рік в такому складі: В. Балук, гол.; М. Савка, заст.; В. Ворґуль, секр.; В. Цісик, заст.; Е. Паращук, кас.; Й. Паращук, заст.; контр. комісія: Я. Мороз, Л. Балук, В. Костишин; надз. хворих: Л. Балук, Я. Мороз; тростісти: Я. Жатковський і М. Ворона; порядчик зборів В. Явдошин. — W. Worgul, секр., 9523 — 95 Ave., Ozone Park 16, N. Y. Tel. Virginia 7-3887-W

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, відд. 221, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 843 N. Western Ave., о год. 12.30 попол. На зборах буде вибір трьох делеґатів і трьох заступників на 23. конвенцію УНСоюзу. Приявність всіх членів і членниць є конечно пожадана. На зборах можна набути ювілейну книгу УНС „Українці у Вільному Світі". Приведіть Ваших краянів, приятелів, щоби вписати їх в ряди нашого відділу й УНСоюзу. — Т. Шпікула, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Д. Вітовського, відд. 375 повідомляє мо міс. збори відбудуться 14. лютого о год. 1 в залі Клюбу Горожан. Прийшла книга „Українці у Вільному Світі", яку буде можна купити на зборах. В січні вибрано цих самих урядників на 1954 рік. Всіх, що платять річно, просимо вирівняти свої внески. Адреса секр.: В. О. Hrymalak, 940 N. 7th St., Phila 23, Pa.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Дністер", відд. 361, відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 8-ій веч., у власній домівці при 119 Евеня „А", 1-ий пов. Головною ціллю зборів буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. Щоб не було негодувань, проситься членів обов'язково прибути на збори й взяти участь у виборі делеґатів. Крім того будуть звіти, біжучі справи. Перед зборами можна вплачувати членські внески й позичати книжки з бібліотеки. — М. Малетич, пр.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Барагура, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. Сош. св. Духа, відд. 237, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о 2-ій год. попол., в У. Н. Домі, 4-та і Ворт Ст. Проситься всіх вирівняти залеглі вкладки і також буде вибір делеґатів на конвенцію УНС. — Заряд.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, відд. 211, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і надзвичайні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в год. 7:30 веч., в залі не звичайно. Проситься всіх обов'язково прийти, буде вибір делеґата на 23. конвенцію УНСоюзу та на зборах можна набути Ювілейну Книгу УНСоюзу. — Т. Соколовський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" відд. 163, відбудуться в неділю, 14. лютого, в Домі Горожан, 847 N. Franklin St., о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів бути на означений час. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр. І. Потучко, фін. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Управа відд. 414 ім. през. Волошина повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 12. (після Служби Божої), в У. Н. Домі при 563 Джордж вул. Проситься всіх членів прибути, будуть важні справи та вибір делеґатів на 23. Конвенцію УНСоюзу. — І. Темок, секр.

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Т-во ім. І. Франка, відд. 93, повідомляє всіх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1. попол., у відновленій залі, 59 Сентер вул. Просимо членів прийти на означений час, маємо дуже важні справи до полагодження і вибір делеґата на 23. конвенцію УНСоюзу. — П. Тітик, предс.; д-р Я. Коропей, кас.; П. Венковський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во „Дарахівщина" 275 відділ повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 7-ій веч. в церковній залі при Сусекс і Ґрін вул. Проситься прийти на означений час, а довгуючих вирівняти членські вкладки. На зборах буде вибір делеґата на 23. Конвенцію УНСоюзу. — Н. Манорек, предс.;

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського, відд. 219 повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в год. 8. веч., в церковній залі, 675 S. 19th St. Всі члени повинні явитися на зборах, бо буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Річні збори 27 відділу з перевибором екзекутиви і вибором делеґата на Конвенцію відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 10-ій рано в домівці ОбВУА, 9 Belmont Ave., Newark, N. J. — Уряд.

✝

Посмертні Згадки

ІВАН ГАВЛОВСЬКИЙ, довголітній член Бр. св. Михайла, відд. 142 УНСоюзу в Елизабет, Н. Дж., помер у вівторок, 9-го лютого. Похорон відбудеться в суботу, 13-го лютого, о год. 8:30 рано, з похоронного заведення Саковича, 215 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J. до грек.-кат. церкви св. Володимира. — В. Й. П.!

АНТІН ГАЛОСЬКИЙ, член Бр. св. Стефана відд. 221 УНСоюзу в Шікаґо, Ілл., помер 25. січня 1954 р., в 69 році життя. Покійний походив зі села Гачів, пов. Ліско, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, п'ять дочок: Йоанну, Юлію, Розалію, Марію і Наталію, двох синів: Івана і Антона і дванадцять внуків. Похорон відбувся 28. січня при участі Родини, членів відд. і Знайомих. Відпроваджено на цвинтар св. Николая. — В. Й. П.!

Т. Шпікула, секр.

МИХАЙЛО КЛІЩИНСЬКИЙ, довголітній член Бр. св. ап. Петра і Павла відд. 102 УНСоюзу в Клівленд, О., помер 30-го січня в 70-ім році життя. Покійний походив зі села Тіховичі, пов. Перемишляни. До Союзу вступив 1919 р. Полишив у смутку доньки — Бетi, Пері й Ольгу і внуків. Похорон відбувся 2-го лютого 1954 р. з Української ГрекоКатолицької Церкви св. Петра і Павла. Тлінні останки поховано на українськім цвинтарі св. ап. Петра і Павла, Парма, Огайо. — В. Й. П.!

М. Бобечко, секр.

• REAL ESTATE •

6-РОДИННИЙ ДІМ
Sunnyside, L. I., — $18,000
5 акрів, 3-кімн. апарт.; парове огрівання, всі удогіднення — площа 25x100. — Мало готівки без морґеджу. Кликати:
KULOW
147 E. 86th St., New York City
LE. 4-7033

9th Street — Brooklyn
(Park Slope Section)
7 умебльованих мешкань—27% на $15,000 готівці. Кликати в неділю CY. 9-1529 Di Marco в будні MU. 3-7610 або пишіть:
J. V. CELANO & SON
132 Lexington Ave., New York 16, New York.

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ТАВЕРНА
8 круголень, модерний бар, їдальня, кухня, 8-кімн. апарт. Велика площа на паркування.
LINDEN 3-9709
Між 1-4 P.M.

ЧУДОВА НАГОДА 4-кімн. апарт. General Food Store, бучерня, ґросерня, заморожувані харчі, ярина; в околиці Jamaica. Комплетний виряд. $7,500 річно, довгий винайм; Рент $100. Кликати власника Cedarhurst 9-4515 або пишіть: F-4 Rm. 830, 11 W 42nd St., New York City.

ДІМ І ДОХІД
Першорядні 11 кімнат, що приносять великий дохід, 2½ лазнички; олив. огрівання. $300 місячний дохід і 4-кімн. апартмент. Доступне фінансування. тільки $18,500. **JORDAN BARIS,** Realtor, 44 13th Ave., Newark, N.J. Day or eves. MI.2-0218. Opposite Hall of Records.

• MISCELLANEOUS •

TREMENDOUS CLEARANCE SALE!!
ВЕЛИКИЙ ВИБІР МАШИН ДО ШИТТЯ
нових і уживаних від $9.95 і більше.
MIKE — MA. 4-4363
390 Bridge St., Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

КУРЯЧА ФАРМА в Towaco, N. J., що складається з 1-родинного дому, всі удосконалення; 10 акрів, 3 ґаражі, 2 будинки для курей, 4 на індики, 4 до вилігування курят; повний виряд, 1,000 ft. фронтова дорога, $38,000. Floyd Ricker, 28 Lakeside Ave., Pompton Lakes, N. J.
Tarhune 5-0883
Також інші фарми на продаж.

CORONA, L. I. $12,000
Відокремлений 1-родинний дім, 50x100, 8 кімнат, 5 спалень, 1½ лазнички, кілька кроків до підземки, 5 ґаражів до винайму, зараз до зайняття. Можна оглядати вечорами, в суботу і неділю. Власник J. Scully, 103-08 35th Avenue, Corona, L. I. NE. 9-4994 FL. 9-8103

BAY RIDGE
$5,000 готівки, решта на 1-шу гіпотеку. Новочасний 6-род. мурований дім, 24 великих кімнат. - апартмент до зайняття. Незв. нагода.
KOCH
6502 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y.
SH. 8-3939

КУПНО РОКУ!
Новий дім, відокремлений, газове огрівання, комбінаційні алюм.-вікна зі сітками, піддашшя 3 кімнати, синя лазничка, веранда. Дім в розмірі 20x30 — площа 50x85. Оглядати тільки в суботу і неділю. Ціна $8,000. 34 Park Ave., Keansburgh, N. J.

ЛІКВІДАЦІЙНИЙ ПРОДАЖ зі стратою. $3,850 все готівка. Вільний без перешкод — нема морґеджу. 3-род. з цегли дім, 15 кімнат, без огрівання. $60 місяч. дохід. „Давнтавн" Бруклина. Rapelyea St., Bet. Columbia & Hicks St. 2 Blks to Court St, near Borough Hall власник: PL. 7-6985

Ліквідаційний випродаж
Handyman's Special
Повна ціна за будинок знижена до $3,500 — все готівкою — нема мортґ. 8-кімнат, з цегли, ґараж на 2 авта.
Williamsburg, Brooklyn nr. Bedford Ave., 3 бльоки з Williamsburg Bridge. Кликати власника: PL. 7-6985

НАДЗВИЧАЙНА ВАРТІСТЬ
тільки $6,000
Red Hook (sec.) Brooklyn
2-поверх. старший дім, 5 кімнат, нова кухня, лазничка, оливне огрівання. Догідно до підземки. Аґент P. O. Box 402, Rye, N. Y. RYE 7-3862

ФАРМИ на продаж. Одна має 190 акрів, місткість на 40 штук худоби. Добрий дім і стодола. Добре положення і добрий збут молока.
No. 2. 90 акрів — містить 20 штук худоби. Добра стодола. Без дому, шкільний бос. $3,000, половина на догідні сплати.
No. 3. На продаж площі на табори — $1,000 і більше. Легкі сплати.
No. 4. На продаж добрі гостинниці, що приносять великий бизнес. Пишіть за інфор.
John A. Cole, Inc., Frank J. Shaver
Downsville, N. Y.

Rahway
ПОВІРТЕ АБО НІ!
5½ кімн. модерний дім. Добре комунікаційне положення. Ціна $9,500.
Доступний 2-ий морґедж.
4½ кімнат, поширене піддашшя. Будівничий збудував в стилі, плястрований, викінчений деревом, просторі кімнати. Знамените положення.
Central State Rlty. & Mortgage Co.
97 Elm Ave., Rahway, N. J. 7-8700

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

• ДО ВИНАЙМУ •

КОМФОРТОВА КІМНАТА
напроти Hunting парку.
З окремою лазничкою, телеф. та евт. ґаражем, до винайму у
ФИЛАДЕЛФІЇ
Тел.: GL. 7-0457

• БУДІВНИЧІ •

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ
Будуємо виключно для українців по цілій Америці. Маєте будівельну проблему? Кличте нас. Школи, Церкви, Нар. Доми та інші проекти. Головний Інж. В. Симинцев. Просимо нам писати:
UKRAINIAN CONSTRUCTION Co.
99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

• MOVING & TRUCKING •

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
Перевожуємо в Ню Йорку та околицях, а також в дальшу віддаль. Тел. Ню Йорк — CAnal 8-7567 п. Микола — Ню Джерзі — ESsex 4-6954 рано або веч.
99 Elmwood Eve., Irvington, N. J.

• ВАКАЦІЇ •

Miami, Florida
Маємо кімнати до винайму.
Місячно або тижнево.
Пишіть або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32, Florida. — Phone 82-2692

Український Сальон КРАСИ
„Сюди наші клієнти скеровують своїх приятельок!"
Nita's Beauty Salon
720 GROVE STREET, IRVINGTON, N. J.
ESsex 3-9860

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

Хворі на Недуги Носа (Sinus) і Катару
ЗНАХОДЯТЬ ПОЛЕКШУ В ТЕРПІННЯХ ВІД ПРИПЛИВУ КРОВИ В НОСІ
Полекшу, щонайменше від терпінь сайнуса, катару, смотоломи, які повстають в наслідок припливу крови в носі, свідчать сьогодні звідомлення про успіх рецепти, яка є в силі зменшити цей приплив крови в носі. Чоловіки і жінки, які в наслідок сайнуса мають нестерпні болі голови забиті ніздря, болі вух, харкання і пчихання, стверджують блаженну полекшу після зажиття цеї рецепти. KLORONOL коштує $3, але беручи до уваги наслідки, це не є дорого, бо коштує тільки один цент за дозу. KLORONOL (увага, зажиайте тільки так, як приписано) продається з гарантією звороту грошей.
Через спеціяльну оферту, читачі цего часопису можуть дістати KLORONOL по зниженій ціні. Треба лише вислати це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. 151, 2700 Church Avenue, Brooklyn 26, N. Y., і дістанете дві $3 пачки за $5, отже $1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть почтареві при відборі.
Ім'я ______________
Адреса ______________
Місцевість __________ Стейт___

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА" ЦІЛА ОПЕРА,
европейське видання 33 RPM. (5) платівок $11.20 в гарнім европейськім альбомі з фотознимками артистів 78 RPM (17) платівок $15.00. Ограничений запас. Замовляйте:
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

TV SERVICE—KI 5-4272
J. Adam Frisch
280 GEORGE STREET
TELEVISION STUDIOS
NEW BRUNSWICK

МЕДИЧНА ШКОЛА "LYONS"
58 LYONS AVENUE, NEWARK, N. J.
Затверджена Department of Education
Оголошує
ВПИСИ НА НОВІ ПІВРІЧНІ КУРСИ ДЛЯ МЕДИЧНИХ ЛЯБОРАНТІВ.
● Маємо курси денні і вечірні. Вік не грає ролі. Потрібна закінчена середня освіта і знання англійської мови на стільки, щоби розуміти виклади. Тим, що закінчать курс, помагаємо знайти працю в лябораторіях приватних, або шпитальних. — Оплата за курс низька.
Зголошуйтеся:
Lyons Medical School
58 LYONS AVENUE, NEWARK, N. J.
Тел.: WAverly 3-2210
• Листи можна писати також по-українськи. •

Український Горожанський Клюб
623 S. Heald Street,
WILMINGTON,1, DELAWARE
заанґажує
ПООДИНОКІ ОСОБИ
або
ГРУПУ ЛЮДЕЙ,
яка хотіла б плекати українську культуру, виховання, влаштовуючи драми, концерти, фільми, лекції і інш.

„ВІСТІ З УКРА":
Українська Будівельна Корпорація „УКРА"
подає до відома всім заінтересованим, що зараз іде будова одно і дво фамілійних домів, в околиці замешканій українцями і близенько Ню Йорку з найлучшими комунікаційними можливостями в різні сторони, як місто Ню Йорк 30 мін. їзди; Лонг Айленд і купелеві місця "Rockaway". Ми бажали б, щоб ці доми набули Українці, бо є будовані солідно з цегли і самі себе оплачують.
Пляни можна оглянути, кожного вівтірка і четверга від год. 7-ої до 10-ої вечора в нашій канцелярії при 46 E. 7th ST., NEW YORK CITY.
Фахівці по будові і звичайні робітники голосіться до праці: Телефонуйте в день: ALgonquin 4-6045 — вечорами по 6-ій. В Вруклині Evergreen 7-2700 на Лонґ Айленд Virginia 9-8076.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

СЛУХАЙТЕ! УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ! СЛУХАЙТЕ!
Яка надається кожної неділі на
Филаделфію, Па., о год. 9-9:30 рано зі станції WTEL на хв. 860
Потсвіл, Па., о год. 9-9:30 рано зі станції WPPA на хв. 1360
Сиракюз, Н. Й., о год. 12:30 попол., зі станції WAGE на хв. 620
Брістол, Конн., о год. 2-2:30 попол., зі станції WBIS на хв. 1440
Пітсбурґ, Па., о год. 2-2:30 попол., зі станції WPIT на хв. 730
Потсвіл, Па., WPPA—F.M. 101.9 Meg. 12:30-1 пополудні.

УВАГА!
ДО ВСІХ МОЇХ КЛІЄНТІВ БУВШИХ І МАЙБУТНІХ!
Повідомляю, що щоденно — від 9 години ранку і до 9 години вечора — буду виповнювати податкові звіти (ІНКОМ-ТЕКС)
в своїм бюрі, що міститься в фотографічному заведенні, адреса: 34 Іст 7 вулиця.
Крім цього виповнюю всі зголошення чужинців, друки на другі горожанські папери, афідавіти і т.д. та полагоджую всілякі асекураційні і нотаріяльні справи та переклади.
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
ОЛЯ РЕДЧУК
34 E. 7th Street, New York 3, N. Y.—Phone AL. 4-2763

ТАРЗАН, ч. 3228. Перевага.

SWINGING THE HEAVY BOULDER HIGH, TARZAN HURLED IT WITH ALL HIS STRENGTH AT THE BEAR'S HEAD.
THE HUGE BEAST SHOOK ITS HEAD AND ROARING SAVAGELY, ROSE UPON ITS HIND LEGS.
-3228-
DODGING THE VICIOUSLY GRASPING PAWS, ARMED WITH GREAT, CRUEL CLAWS TARZAN LEAPED CLOSE GRASPED A HANDFUL OF THICK FUR AND SWUNG HIMSELF TO THE BROAD BACK.

Високо піднявши важкий валун, Тарзан шпурнув його з усісі сили на голову ведмедя.

Велика тварюка потрясла головою і з диким ревом підвелася на задні ноги.

Перехитривши хапливі лапи, озброєні великими, твердими пазурями, Тарзан підскочив ближче, вхопився пальцями за густий кожух і опинився на широкій спині.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиці
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568